
Dnro HML/3118/00.01.02/2017**108 § Talouden tasapainottamisohjelma: Varhaiskasvatuksen rakenteellisten paikkojen tarve ja palveluverkon suunnittelu**

SIHY 4.3.2020 § 20

Valmistelijat: varhaiskasvatusjohtaja Elina Oja, p. 050 305 0979 ja sivistys- ja hyvinvointijohtaja Päivi Raukko, p. 050 599 6410

Syntyvyys Suomessa on laskenut koko 2010-luvun ajan ja lasku on jyrkennyt vuoden 2015 jälkeen. Ilmiö on nähtävissä myös Hämeenlinnan syntyvyysluvuissa. Vuonna 2013 lapsia syntyi toistaiseksi eniten, 687 lasta. Sen jälkeen kehitys on ollut tasaisesti aleneva, kunnes vuonna 2018 syntyvyys aleni vuodessa sadalla lapsella ollen enää 508 lasta. Mikäli syntyvyys pysyy vuoden 2018 tasolla, on Hämeenlinnassa viiden vuoden kuluttua yli 500 0-6 vuotiasta lasta vähemmän kuin nyt. Perlacon Oy:n tekemän ennusteen mukaan Hämeenlinnassa olisi 1-6-vuotiaita vuonna 2030 1077 vähemmän kuin vuonna 2018. Hämeen liiton ennusteen mukaan 1-5-vuotiaiden vähennys vuoteen 2030 mennessä olisi 746 lasta. Vaikka ennusteet eroavat jonkin verran laskentatavasta riippuen, suunta on kuitenkin kaikissa laskeva.

Lasten määrän kehitykseen vaikuttaa syntyvyyden lisäksi muuttoliike. Hämeenlinnassa 0-15-vuotiaiden nettomuutto on ollut lievästi positiivista, mutta määrä ei riitä tasamaan alentuneen syntyvyyden vaikutusta. Syntyvyyden laskusta seuraa näin väistämättä myös varhaiskasvatuksen kysynnän väheneminen, jolloin rakenteellisia paikkoja ei tarvita nykyistä määrää.

Varhaiskasvatuksen palveluverkkoa on selvitetty toimialan yhteisessä palveluverkkoselvityksessä, joka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 26.3.2018. Sen pohjana käytettiin syntyvyystietoja vuoteen 2017 asti sekä kaupungin tekemää omaa suunnitetta. Suunnitteen näkökulma oli, että väestön kasvu ja myös pienten lasten määrän kehitys tulee olemaan positiivista. Viimeisen kuuden vuoden toteutuneet luvut kertovat kuitenkin lasten määrän laskusta.

Samaan aikaan, kun lasten määrä vähenee, varhaiskasvatukseen kohdistuu merkittäviä kustannuspaineita. Varhaiskasvatuslaissa säädettiin henkilöstörakenteen muutoksesta vuoteen 2030 mennessä, jolloin päiväkodin kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta mitoitukseen laskettavasta henkilökunnasta kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus. Koulutettujen varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien saatavuus on tällä hetkellä valtakunnallisesti erittäin heikkoa, mikä puolestaan asettaa korotuspainetta palkkaratkaisuissa. Maksuttoman varhaiskasvatuksen laajentuminen tai kaksivuotiseen esiopetukseen siirtyminen tarkoittaisi kuntien maksutulojen vähenemistä entisestään. Hämeenlinnassa on paineita myös ennaltaehkäisevän palvelun lisäämiseen.

Ainoa mahdollisuus varhaiskasvatuksen kustannusten hillintään onkin pitää huolta, että rakenteellisten paikkojen määrä on oikea suhteessa tarpeeseen ja päiväkotien rakennuksiin ei sitoudu kohtuuttomasti kustannuksia. Uusien päiväkotien rakentamista ja merkittäviä peruskorjauksia joudutaan harkitsemaan hyvin tarkkaan.

Talvella 2018 tehdyssä palveluverkkopäätöksessä uusia päiväkoteja suunniteltiin Vuorentaan koulun yhteyteen ja keskustaan Seminaarin koulun yhteyteen. Näillä investoinneilla suunniteltiin korvattavaksi väistötiloissa olevat Ahveniston vuorohoitopäiväkotit, Vuorentaan päiväkotit ja Kaurialan päiväkotit sekä Kaivokadun päiväkodin kaksi yksikköä. Lisäksi päätettiin aloittaa välittömästi Katuman päiväkodin suunnittelu.

Näistä hankkeista Katuman päiväkotit on edennyt rakentamisvaiheeseen ja valmistuu kesällä 2020. Väistötilat vuokrattiin Harakkamäestä. Vuorentaan päiväkotit jäi odottamaan läntisen alueen kehitystä. Seminaarin koulun yhteyteen kaavailluista 260 paikkaisesta päiväkodista aloitettiin kaupunginhallituksessa hyväksytyn aiesopimuksen mukaisesti tarveselvitys yhdessä Suomen yliopistokiinteistöt Oy:n kanssa. Tarveselvitys valmistui talvella 2019, mutta hanke todettiin liian kalliiksi ja se jäi odottamaan Seminaarin koulun rakennuksista käytäviä neuvotteluja. Syksyllä 2019 SYK:n kanssa keskusteltiin vielä mahdollisuudesta rakentaa alkuperäistä suunnitelmaa pienempi (210 paikkainen) ja edullisempi vaihtoehto, mutta hanketta ei ole viety eteenpäin. Kaupunginvaltuusto on edellyttänyt, että rinnalla arvioidaan myös muita vaihtoehtoja.

Lokakuussa 2019 kaupunginhallitus päätti osana talouden tasapainotusohjelmaa, että tarvitaan selvitys Sairion päiväkodista. Valmistelussa selvitys on laajentunut käsittämään koko itäisen ja kaakkoisen kantakaupungin varhaiskasvatusta. Selvityksessä on lähdetty tarkastelemaan itäisen ja kaakkoisen kantakaupungin palveluverkon kattavuutta, yksiköiden maantieteellistä sijaintia ja asiakasvirtoja. Lisäksi arvioidaan alueen tulevaa kehitystä kaavoituksen näkökulmasta ja kiinteistöjen kuntoa. Suurimmat peruskorjaustarpeet itäisen ja kaakkoisen kantakaupungin osalta ovat Sairion ja Idänpään päiväkodeissa. Perusparannusta tarvitsee myös Solvikin päiväkotit.

Muita varhaiskasvatuksen palveluverkkoon ja rakenteellisten paikkojen määrään vaikuttaneita muutoksia viimeisen kahden vuoden aikana ovat olleet kahden palvelusetelipäiväkodin (Karhuryhmän päiväkotit ja Tiedepäiväkotit Pilke) käynnistyminen ja yhden palvelusetelipäiväkodin (Pikku-Karamelli) toiminnan päättyminen. Lisäksi Kankaantaan päiväkodilla on tehty perusparannusta ja Ojoisten lastentalolla on meneillään korjaustyöt.

Koska lasten määrä vähenee, palveluverkossa on tapahtunut muutoksia ja kaupungin taloudellinen tilanne on tiukka, on tarpeen päivittää varhaiskasvatuksen rakenteellisten paikkojen tarve eri alueilla ja verrata sitä olemassa olevaan paikkamäärään. Selvitettävistä asioista ovat mm. miten ja missä järjestetään vuorohoitot, onko tarpeiden ja talouden näkökulmasta järkevämpää investoida uusiin yksiköihin vai peruskorjata nykyisiä sekä onko tarpeen lakkauttaa jokin päiväkotit ja näin tiivistää palveluverkkoa. Samalla arvioidaan voidaanko esiopetusta sijoittaa nykyistä enemmän alakouluille, koska lasten määrän väheneminen tulee näkymään muutaman vuoden kuluessa kouluissa. Myös esi- ja alkuopetuksen tiivistyvän yhteistyön näkökulmasta esiopetuksen sijoittuminen kouluille on perusteltua.

Sairion päiväkotit ja itäistä kantakaupunkia koskeva selvitys esitetään liitettäväksi tähän kokonaisselvitykseen. Suomen yliopistokiinteistöt Oy:n kanssa ei toistaiseksi jatketa neuvotteluja vuorohoitopäiväkodista vaan aiesopimuksen mukaiset neuvottelut todetaan päättyneiksi. Seminaarin kou-

lua koskeviin neuvotteluihin liitetään mahdollisuus sijoittaa 2-3 esiopetusryhmää Seminaarin kampukselle. Vuorentaan päiväkodin suunnittelua ei toistaiseksi edistetä. Selvitys laaditaan kevään 2020 aikana, jotta se on käytössä osana talousarviovalmistelua.

Liitteet:

- Yleissuunnitelma Seminaarin päiväkodista 8.2.2019

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan ehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle että,

1. Yleissuunnitelma Seminaarin päiväkodista 8.2.2019 merkitään tiedoksi,
2. aiesopimuksen mukaiset neuvottelut vuorohoitopäiväkodista Suomen Yliopistokiinteistöt Oy:n kanssa katsotaan päättyneeksi, neuvotteluja jatketaan esiopetusryhmien sijoittamisesta Seminaarin kampukselle, koulurakennusten peruskorjausten vuokravaikutteisuuden ratkaisemisesta ja esisopimuksen mukaisesti päiväkodin suunnittelukustannusten jakamisesta kaupungin ja SYK:n kesken,
3. Vuorentaan päiväkodin osalta alueen asemakaavoitusta jatketaan, mutta päiväkodin valmistelusta luovutaan toistaiseksi,
4. sivistys- ja hyvinvointitoimialalla valmistellaan koko kaupunkia koskeva selvitys varhaiskasvatuksen rakenteellisten paikkojen tarpeesta ja tarvittavasta palveluverkosta,
5. talouden tasapainotusohjelmassa päätetty Sairion päiväkotia koskeva selvitys liitetään yllä mainittuun kokonaisselvitykseen,
6. selvityksen tulee olla valmis toukokuussa 2020 ja se viedään kesäkuussa 2020 kaupunginvaltuustoon.

Merkittiin, että keskustelun kuluessa Hanna Rokkanen teki Mia Heinosen kannattamana seuraavan ehdotuksen: "Päätösehdotukseen lisätään kohta 7. selvityksen teossa tulee ottaa huomioon lautakunnan aiemmat periaatelinjaukset. Mikäli on tarvetta uusille periaatelinjauksille, ne käsitellään lautakunnassa erikseen."

Asiasta äänestettiin. Esittelijän ehdotus sai kuusi ääntä (Ahonen, Jussila, Koivusaari, Puntila, Sorvari, Virtanen) ja Rokkasen ehdotus viisi ääntä (Einiö, Heinonen, Nurmi, Kylliäinen, Rokkanen). Päätökseksi tuli esittelijän ehdotus.

Päätös: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyi sivistys- ja hyvinvointijohtajan ehdotuksen.

- - - -

SIHY 16.9.2020 § 71

Valmistelijat: varhaiskasvatusjohtaja Elina Oja, p. 050 305 0979 ja sivistys- ja hyvinvointijohtaja Päivi Raukko, p. 050 599 6410

Syntyvyys Suomessa on laskenut koko 2010-luvun ajan ja lasku on jyrkentynyt vuoden 2015 jälkeen. Mikäli syntyvyys pysyy vuoden 2018 tasolla, on Hämeenlinnassa viiden vuoden kuluttua yli 500 0-6 vuotiasta lasta vähemmän kuin nyt. Samaan aikaan rakenteellisten paikkojen määrä kaupungissa on pysynyt samana tai jopa hieman kasvanut.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päätti 4.3.2020 kokouksessaan, että sivistys- ja hyvinvointitoimialalla valmistellaan koko kaupunkia koskeva selvitys varhaiskasvatuksen rakenteellisten paikkojen tarpeesta ja tarvittavasta palveluverkosta. Lisäksi lautakunta päätti, että talouden tasapainotusohjelmassa päätetty Sairion päiväkotia koskeva selvitys liitetään edellä mainittuun kokonaisselvitykseen. Selvityksen valmistumisajaksi päätettiin toukokuu 2020. Selvitys sai kuitenkin korona-epidemian vuoksi puoli vuotta jatkoaikaa niin, että selvitys käsitellään osana vuoden 2021 talousarvion valmistelua.

Selvitys perustuu olemassa olevaan lapsimäärätietoon ja sen pohjalta tehtyyn ennusteeseen tulevista lapsimääristä. Ennusteen lähtökohtana on tilanne, jossa syntyvyys pysyisi vuoden 2019 tasolla.

Laskelmien perusteella Hämeenlinnassa on jo tällä hetkellä varhaiskasvatuksen rakenteellisten paikkojen osalta ylikapasiteettia. Lasten määrän väheneminen on näkynyt päiväkotien lapsimäärissä parin viime vuoden aikana, mutta muutokseen on pystytty toistaiseksi reagoimaan toiminnan ennakkoivalla suunnittelulla ja henkilöstösuunnittelulla. Alentuneen lapsimäärän tuoman väljyyden turvin esimerkiksi käynnissä olevat remontit on pystytty toteuttamaan ilman kalliita väistötiloja.

Selvityksen perusteella uusiin investointeihin ei varhaiskasvatuksessa ole tarvetta. Vuorohoito voidaan sijoittaa Kutalan päiväkotiin. Sairion päiväkodin perusparannus toteutetaan. Itäisessä kantakaupungissa arvioidaan tilannetta näiden muutosten jälkeen ja mikäli kapasiteettia on liikaa, luovutaan vaihteittain Idänpään päiväkodista.

Palveluverkkoa tiivistetään myös luopumalla nykyisistä väistötiloista. Ahveniston vuorohoitopäiväkotin ja Vuorentaan päiväkotin sijaitsevat molemmat väistötiloissa Kanta-Voutilassa. Ahveniston päiväkodin toiminta lakkaa, kun vuorohoito siirtyy Kutalaan. Myös Vuorentaan päiväkotin lakkautetaan ja asiakkaille osoitetaan hoitopaikat neuvotellen muista läntisen alueen päiväkodeista. Kaurialan päiväkotin toimii väistötiloissa parakissa. Väistötilasta luovutaan, kun vuokrasopimus loppuu vuoden 2021 lopussa ja Kaurialan päiväkotin lakkautetaan. Tarvittavia lisähoitopaikkoja keskusta-alueella löytyy mm. Ojoisten lastentalosta ja Kankaantaan päiväkodista.

Palveluverkkoa tiivistetään lisäksi luopumalla erityisen huonokuntoisista tiloista, jotta välttyään kalliilta peruskorjauksilta. Keskustassa luovutaan, jo aiemmin linjatusti, Kaivokadun päiväkodin kahdesta yksiköstä ja lisäksi Alvettulassa lakkautetaan kahdesta asunnosta koostuvassa tilassa toimiva Alvettulan päiväkotin.

Esiopetuksen sijoittaminen nykyistä enemmän alakouluille on sekä lapsimäärän kehityksen ja esi- ja alkuopetuksen yhteistyön kehittymisen kannalta perusteltua. Suunnitelmana on siirtää 2-3 esiopetusryhmää Seminaarin kampukselle. Oppilasmäärän laskiessa vastaavia siirtoja voidaan jatkaa myös muiden koulujen osalta.

Muutokset toteutetaan vuosien 2021- 2024 aikana. Vuotta 2021 koskevat muutokset on esitetty talousarvioesityksen yhteydessä.

Oheismateriaali:

- Päiväkotien saavutettavuus

Liitteet:

- Selvitys lapsimäärän kehityksen vaikutuksesta varhaiskasvatuksen rakenteellisten paikkojen määrään ja palveluverkkoon

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan ehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää

1. omalta osaltaan hyväksyä selvityksen lapsimäärän kehityksen vaikutuksesta varhaiskasvatuksen rakenteellisten paikkojen määrään ja palveluverkkoon,
2. lähettää selvityksen edelleen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi

Merkittiin, että keskustelun kuluessa Irma Taavela teki Mia Heinosen kannattamana seuraavan ehdotuksen:

"Päättää palauttaa asian valmisteluun seuraavasti:

- Valmistelemaan suunnitelman jolla yksityisen varhaiskasvatuksen osuus palautetaan olemassa olevaan 20 %:n tavoitteeseen päivähoidossa olevien lasten määrästä.
- Omien yksiköiden osalta lopettamiset tai mahdolliset yhdistämiset tuodaan yksittäisin päätöksentekoon tarkkojen kaupungin kannalta kokonaistaloudellisten laskelmien sekä alue-, lapsi-, perhe-, ja työn tekijävaikutuksia arvioiden.
- Valmistelemaan esitys, jolla ruutukaavakeskustan alueella olevien päiväkotien lopettamisista luovutaan, niitä korvaavaksi suunnitellun päiväkodin rakentamisen mahdollisen peruuntumisen vuoksi. Esi-tyksessä huomioidaan myös vuorohoitoyksikön mahdollinen siirtäminen johonkin näistä.
- Valmistelemaan malli kotihoidontukeen, jolla monilapsiset perheet voisivat palkata tarveharkinnan kautta hoitajan kotiinsa."

Asiasta äänestettiin. Asian käsittelyn jatkaminen sai seitsemän ääntä (Ahonen, Levä, Virtanen, Jokinen, Jussila, Koivusaari, Sorvari) ja Taavelan ehdotus neljä ääntä (Einiö, Heinonen, Kylliäinen, Taavela). Asian käsittelyä jatkettiin.

Merkittiin, että keskustelun kuluessa Irma Taavela teki Mia Heinosen kannattamana seuraavan muutosehdotuksen:

- "Valmistelemaan esitys, jolla ruutukaavakeskustan alueella olevien päiväkotien lopettamisista luovutaan, niitä korvaavaksi suunnitellun päiväkodin rakentamisen mahdollisen peruuntumisen vuoksi. Esi-tyksessä huomioidaan myös vuorohoitoyksikön mahdollinen siirtäminen johonkin näistä."

Asiasta äänestettiin. Esittelijän ehdotus sai seitsemän ääntä (Ahonen, Levä, Virtanen, Jokinen, Jussila, Koivusaari, Sorvari) ja Taavelan ehdotus neljä ääntä (Einiö, Heinonen, Kylliäinen, Taavela).

Päätös: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päätti yksimielisesti

1. omalta osaltaan hyväksyä selvityksen lapsimäärän kehityksen vaikutuksesta varhaiskasvatuksen rakenteellisten paikkojen määrään ja palveluverkkoon, kuitenkin siten, että:
2. Alvettulan päiväkotijatkoo edelleen toimintaansa. Lapsimäärät ovat muuttuneet Alvettulassa positiiviseen suuntaan, eikä pitkälle menevää ennustetta voi tehdä lapsimäärässä tuleville vuosille. Maaseu-

dulla asuminen ja maaseudulle muuttaminen kiinnostaa lapsiperheitä.

3. että selvitetään malli yksityisen hoidon tuen kuntalisän ja rahoituksen malli, joilla monilapsiset perheet voisivat palkata tarveharkinnan kautta kotiin hoitajan

4. lähettää selvityksen edelleen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi

Merkittiin, että pykälän käsittelyn jälkeen pidettiin tauko klo 19.36-19.49.

- - - -

KH 21.9.2020 § 364

Oheismateriaali:

- Päiväkotien saavutettavuus

Liitteet:

- Selvitys lapsimäärän kehityksen vaikutuksesta varhaiskasvatuksen rakenteellisten paikkojen määrään ja palveluverkkoon

Isosuo ehdotus: Kaupunginhallitus päättää

1. osaltaan hyväksyä em. selvityksen
2. edellyttää, että lapsimäärien kehitystä seurataan alueellisesti ja asia raportoidaan kaupunginhallitukselle puolivuositain. Tarvittavat jatko selvitykset tulee toteuttaa.
3. esittää kaupunginvaltuustolle selvityksen hyväksymistä.

Käsittelyn kuluessa Lulu Ranne ehdotti, että

1 Kaupunginhallitus yhtyy SiHy-lautakunnan yksimieliseen päätökseen ja 2 lähettää selvityksen edelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Ehdotusta ei kannatettu.

Käsittelyn kuluessa pidettiin tauko klo 17.56-18.00.

Päätös: Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

Lulu Ranne jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

- - - -

KV 5.10.2020 § 108

Oheismateriaali:

- Päiväkotien saavutettavuus

Liitteet:

- Selvitys lapsimäärän kehityksen vaikutuksesta varhaiskasvatuksen rakenteellisten paikkojen määrään ja palveluverkkoon
- Äänestystulokset

Käsittelyn kuluessa Veera Jussila ehdotti Mirka Soinikosken, Teija Arvidssonin, Lulu Ranteen, Marjatta Rahkion, Timo Kauniston, Mauri Ojamäen, Leena Suojalan, Teppo Turjan, Tiia Nurmisen, Antti Leinikan ja Jukka Sorvarin kannattamana, että valtuusto päättää

1. omalta osaltaan hyväksyä selvityksen lapsimäärän kehityksen vaikutuksesta varhaiskasvatuksen rakenteellisten paikkojen määrään ja palveluverkkoon, kuitenkin siten, että:
2. Alvettulan päiväkotia jatkaa edelleen toimintaansa.
3. edellyttää, että lapsimäärien kehitystä seurataan alueellisesti ja asia raportoidaan kaupunginhallitukselle puolivuositin. Tarvittavat jatkoselvitykset tulee toteuttaa.

Käsittelyn kuluessa Irma Taavela ehdotti Juhani Lehdon, Irmeli Lehtosen ja Kylli Kylliäisen kannattamana, että kaupunginvaltuusto hyväksyy selvityksen osaltaan seuraavin poikkeuksin ja jatkovalmistelupyyntöin:

- Alvettulan varhaiskasvatustilayksikön lopettaminen poistetaan suunnitelmasta kokonaan.
- Valmistelemaan suunnitelman jolla yksityisen varhaiskasvatuksen osuus palautetaan olemassa olevaan n. 20 %:n tavoitteeseen päivähoitossa olevien lasten määrästä.
- Omien yksiköiden osalta (pl. Alvettula) lopettamiset tai mahdolliset yhdistämiset tuodaan yksittäisin päätöksentekoon tarkkojen kaupungin kannalta kokonaistaloudellisten laskelmien sekä alue-, lapsi-, perhe-, ja työntekijävaikutuksia arvioiden. Arvioissa tulee huomioida myös suunnitellut lainsäädännölliset muutokset varhaiskasvatukseen sekä yleisen varhaiskasvatusasteen nousun vaikutukset, että lapsilähtöinen oikeus mahdollisimman eheään polkuun varhaiskasvatuksesta kouluun.
- Valmistelemaan esitys, ruutukaavakeskustan alueella olevien päiväkotien säilyttämiseksi, niitä korvaavaksi suunnitellun Kaurialan päiväkodin rakentamisen mahdollisen peruuntumisen vuoksi. Samalla tulee huomioida alueen näkymät positiivisesta väestön kehityksestä. Esityksessä tulee huomioida myös vuorohoitoyksikön mahdollinen siirtäminen keskustaan.
- Valmistelemaan malli yksityishoidontukeen, jolla monilapsiset perheet voisivat tarveharkinnan kautta palkata hoitajan kotiinsa.

Äänestettiin seuraavasti:

1. Jussilan muutosehdotus vs. Taavelan muutosehdotus: Hyväksyttiin yksimielisesti äänestystavaksi kokousportaalissa tehtävä sähköinen äänestys siten, että Jussilan ehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja Taavelan muutosehdotusta kannattavat äänestävät EI. Suoritetussa äänestyksessä annettiin 45 JAA-ääntä ja 6 EI-ääntä.
2. Jussilan muutosehdotus vs. kaupunginhallituksen pohjaehdotus: Hyväksyttiin yksimielisesti äänestystavaksi kokousportaalissa tehtävä sähköinen äänestys siten, että kaupunginhallituksen ehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja Jussilan muutosehdotusta kannattavat äänestävät EI. Suoritetussa äänestyksessä annettiin 23 JAA-ääntä ja 28 EI-ääntä.

Näin ollen valtuusto hyväksyi äänin 28-23 Jussilan muutosehdotuksen. Äänestystulokset ovat pöytäkirjan liitteenä.

Päätös: Kaupunginvaltuusto päätti

1. omalta osaltaan hyväksyä selvityksen lapsimäärän kehityksen vaikutuksesta varhaiskasvatuksen rakenteellisten paikkojen määrään ja palveluverkkoon, kuitenkin siten, että:
2. Alvettulan päiväkotia jatkaa edelleen toimintaansa.

3. edellyttää, että lapsimäärien kehitystä seurataan alueellisesti ja asia raportoidaan kaupunginhallitukselle puolivuositain. Tarvittavat jatkoselvitykset tulee toteuttaa.

Muutoksenhaku: Liite 1

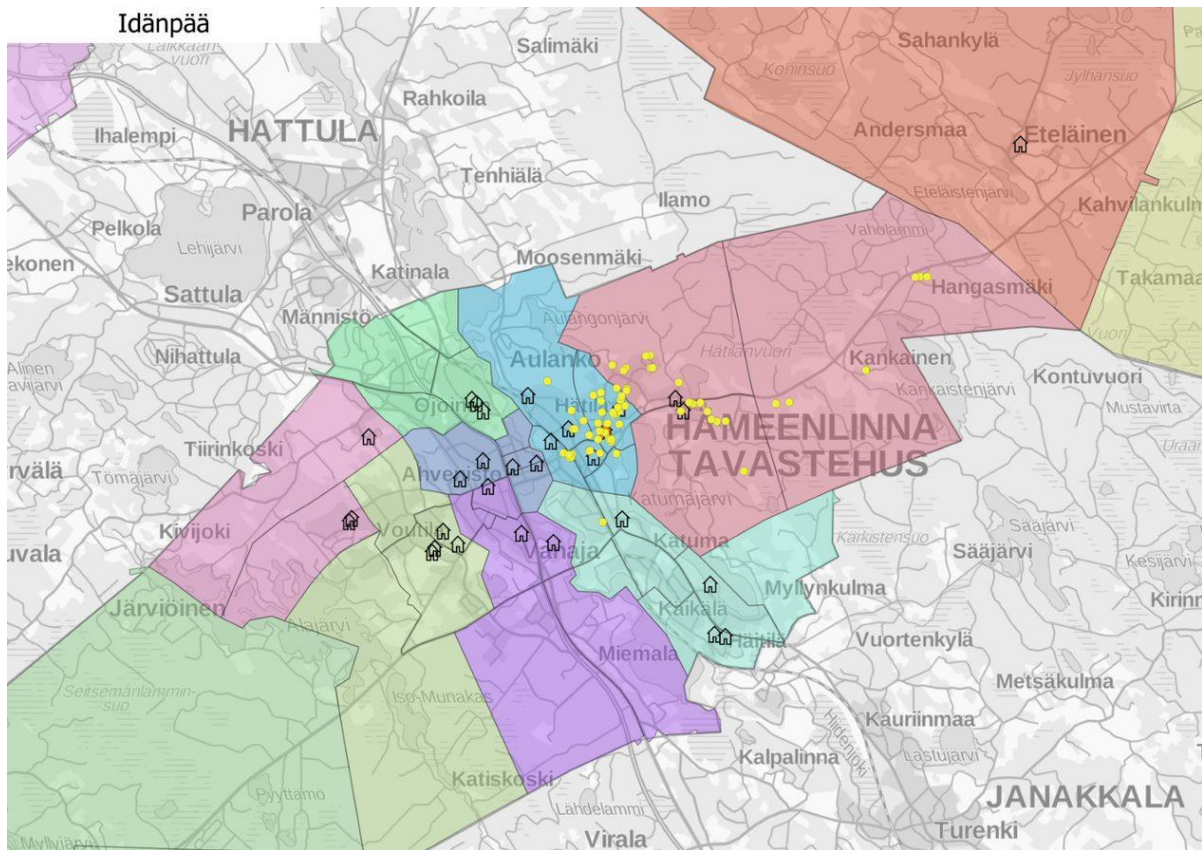
Lisätietoja antavat varhaiskasvatusjohtaja Elina Oja, p. 050 305 0979 ja sivistys- ja hyvinvointijohtaja Päivi Raukko, p. 050 599 6410

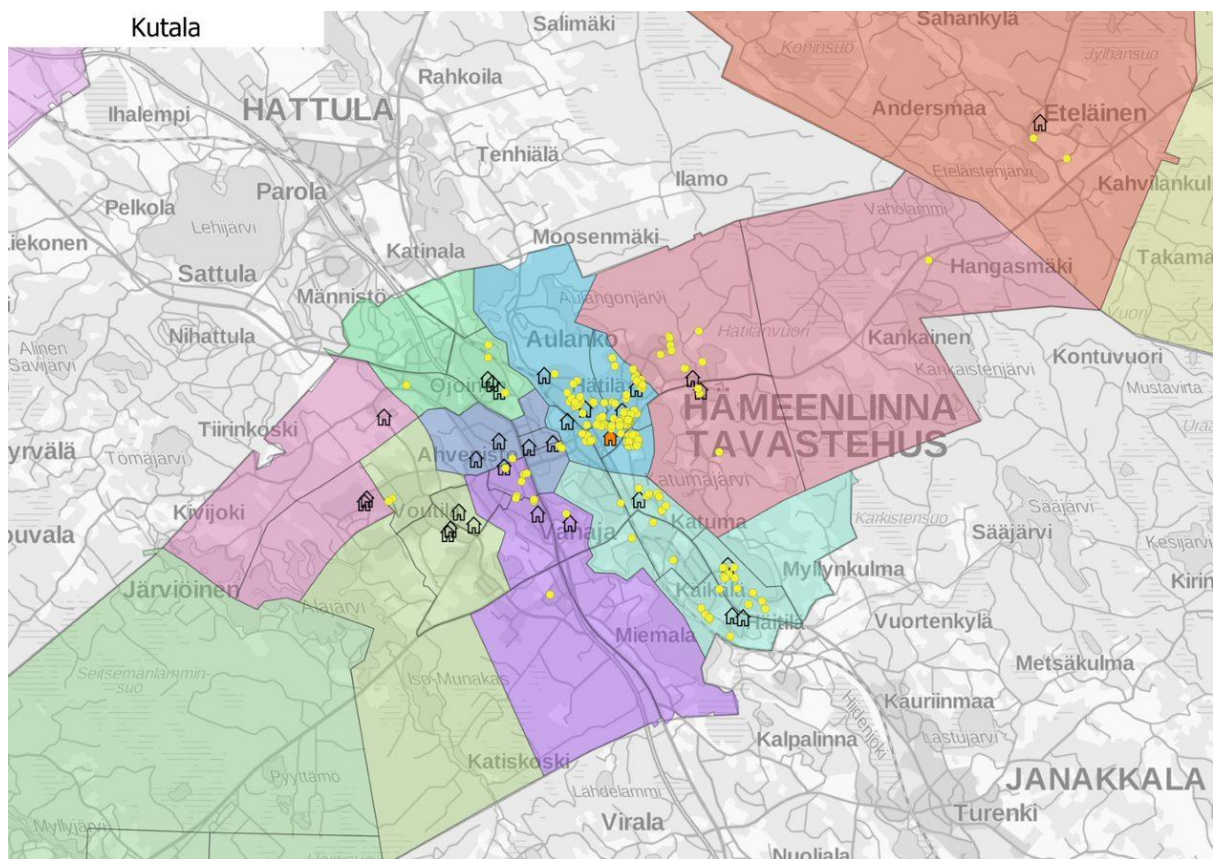
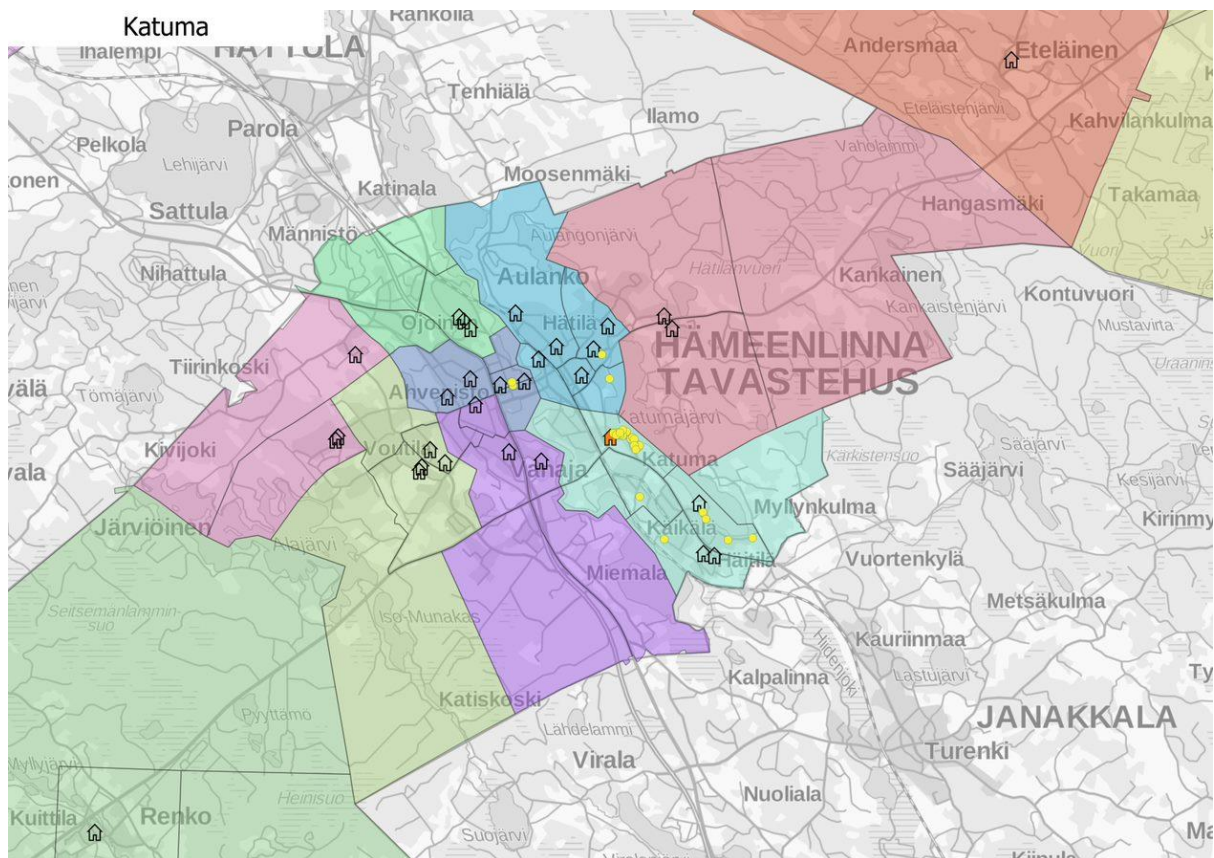
Varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys

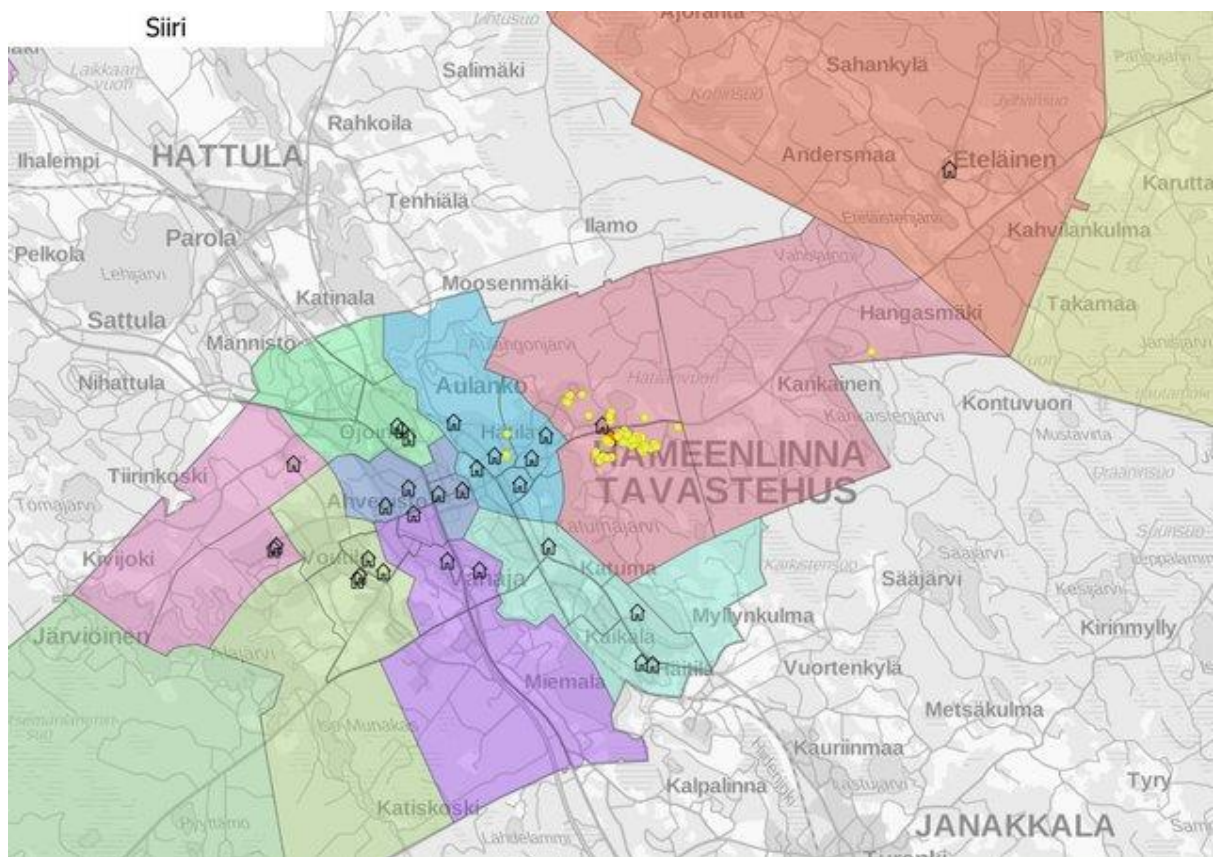
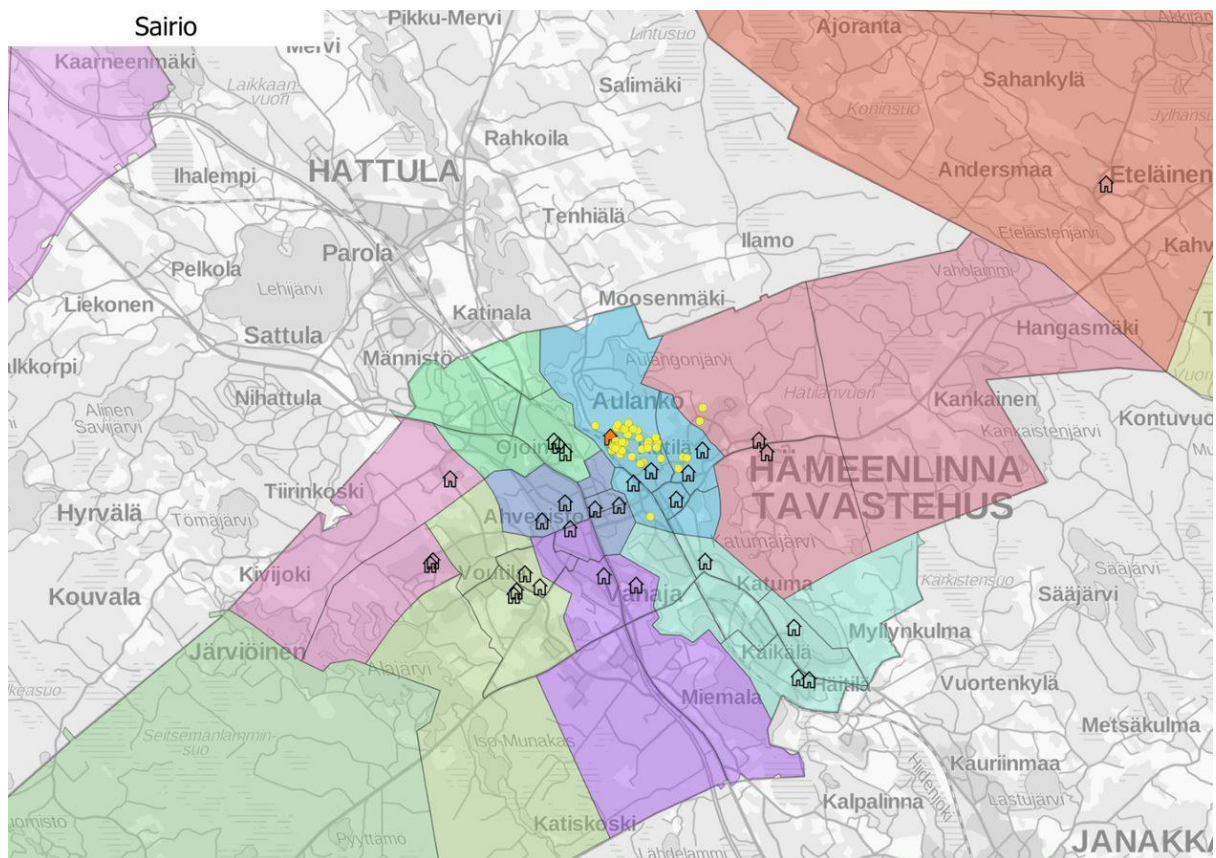
Oheismateriaalit

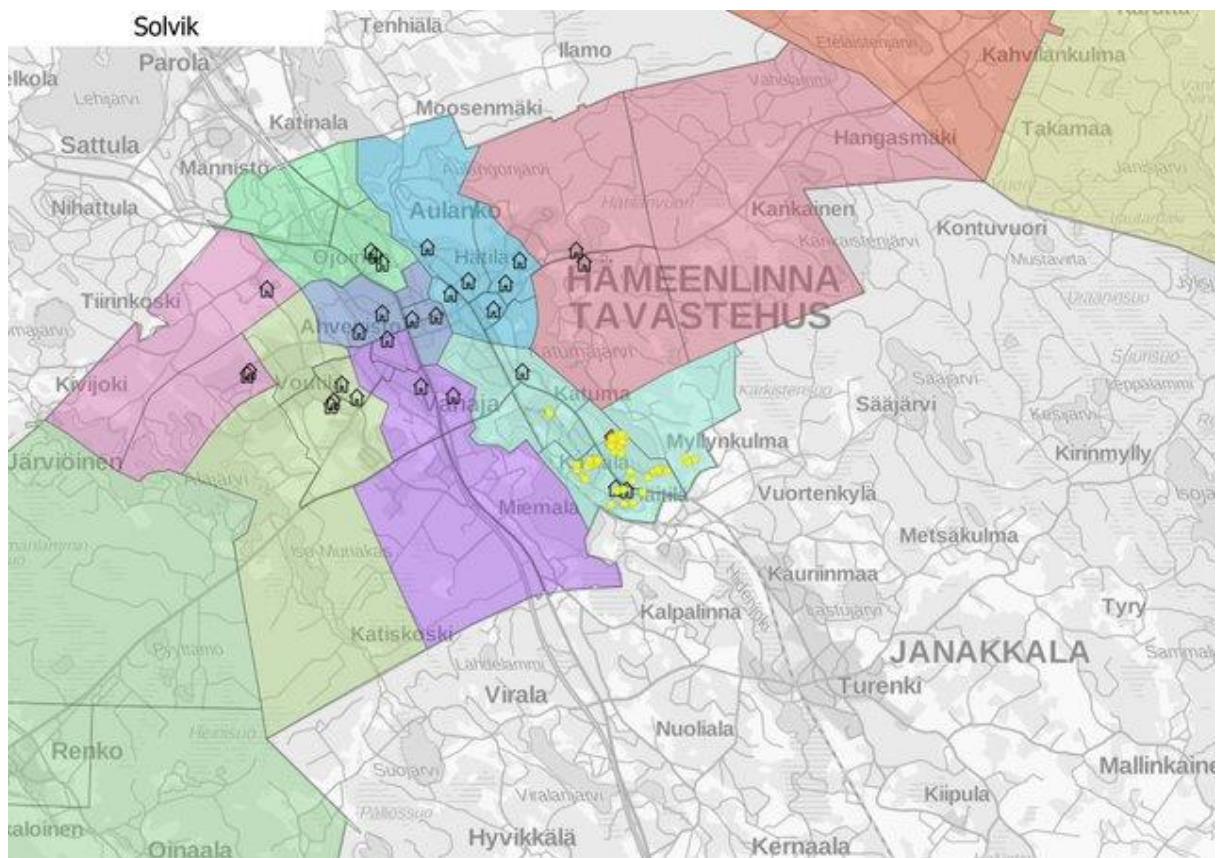
Päiväkotien asiakasvirrat

Itä

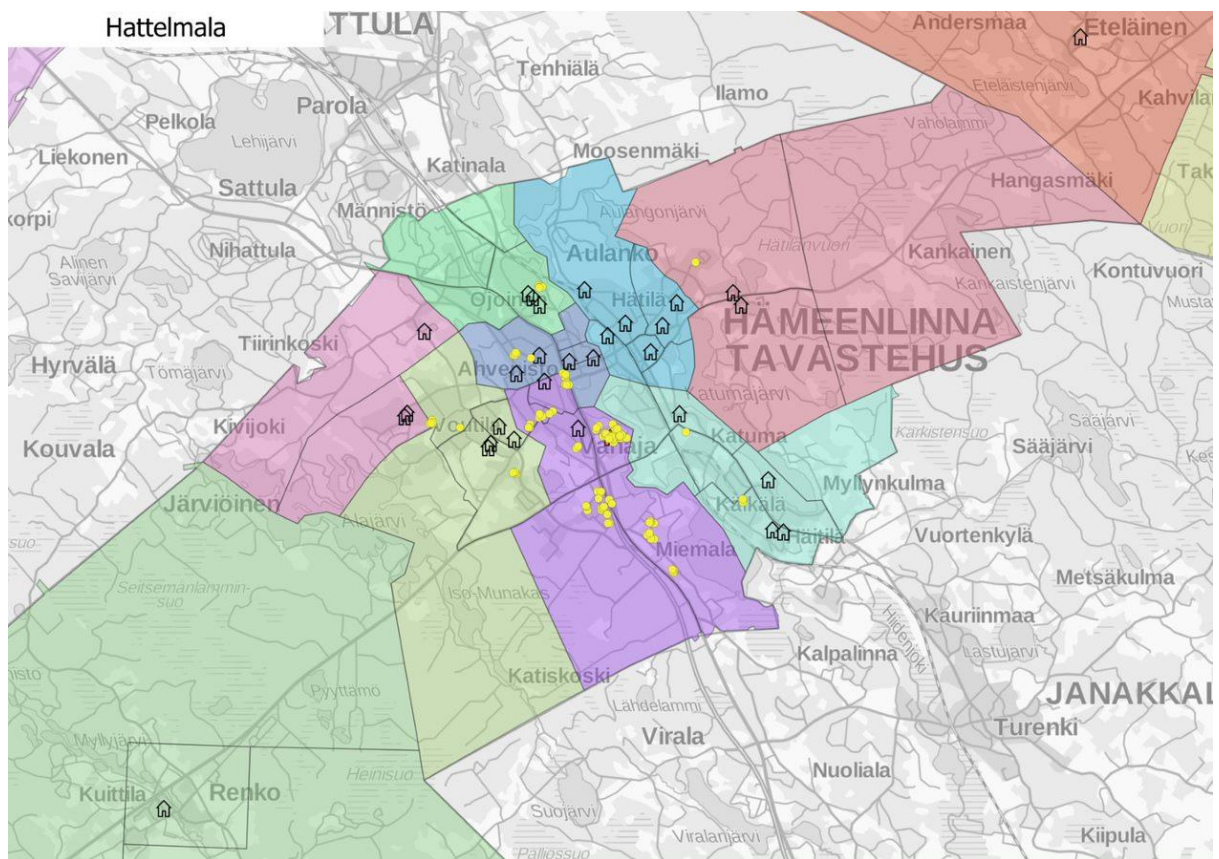

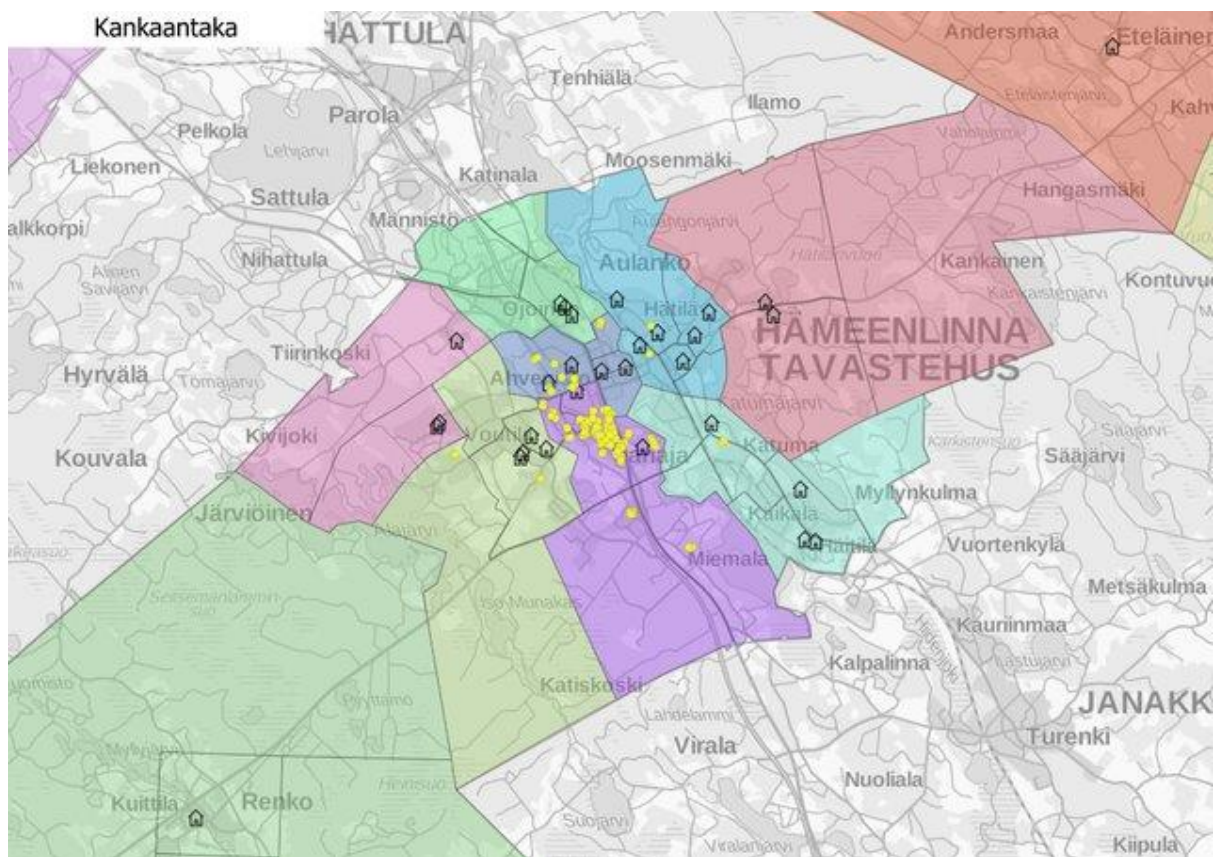
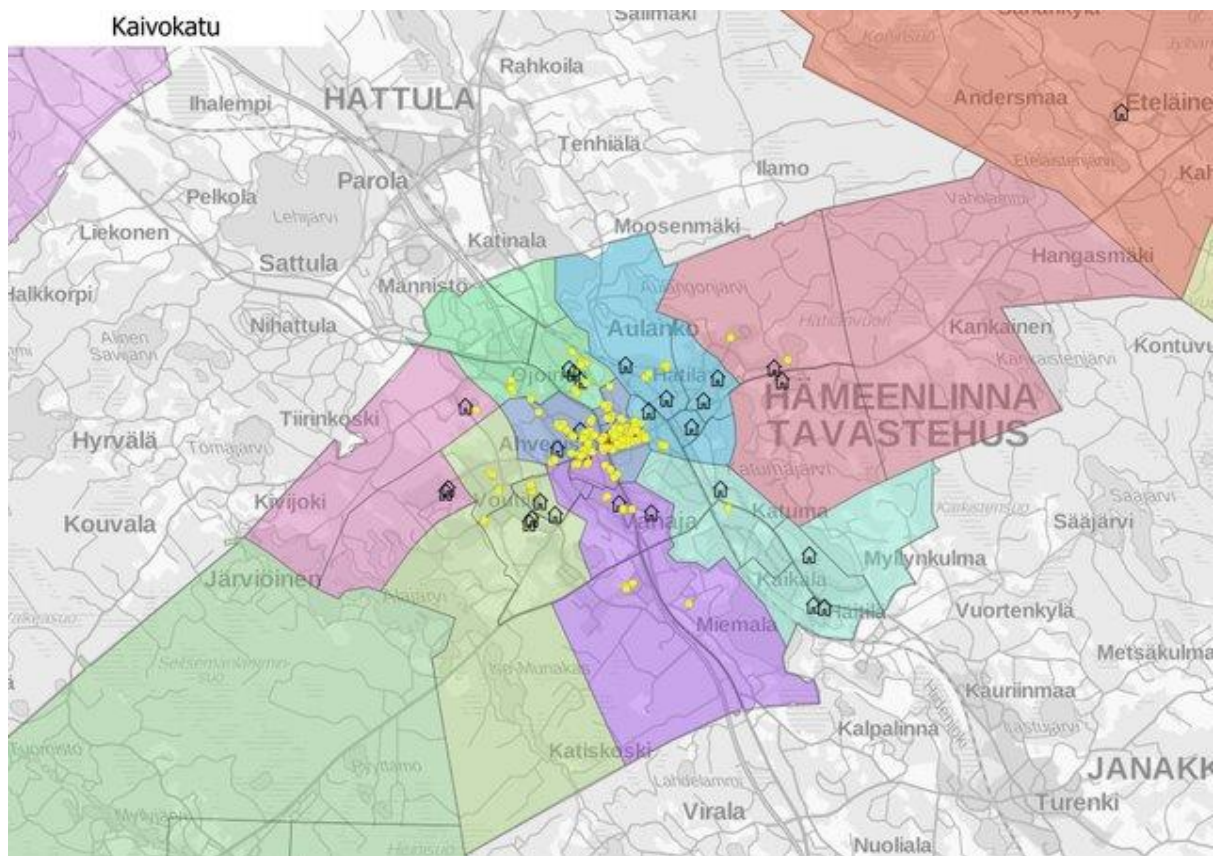

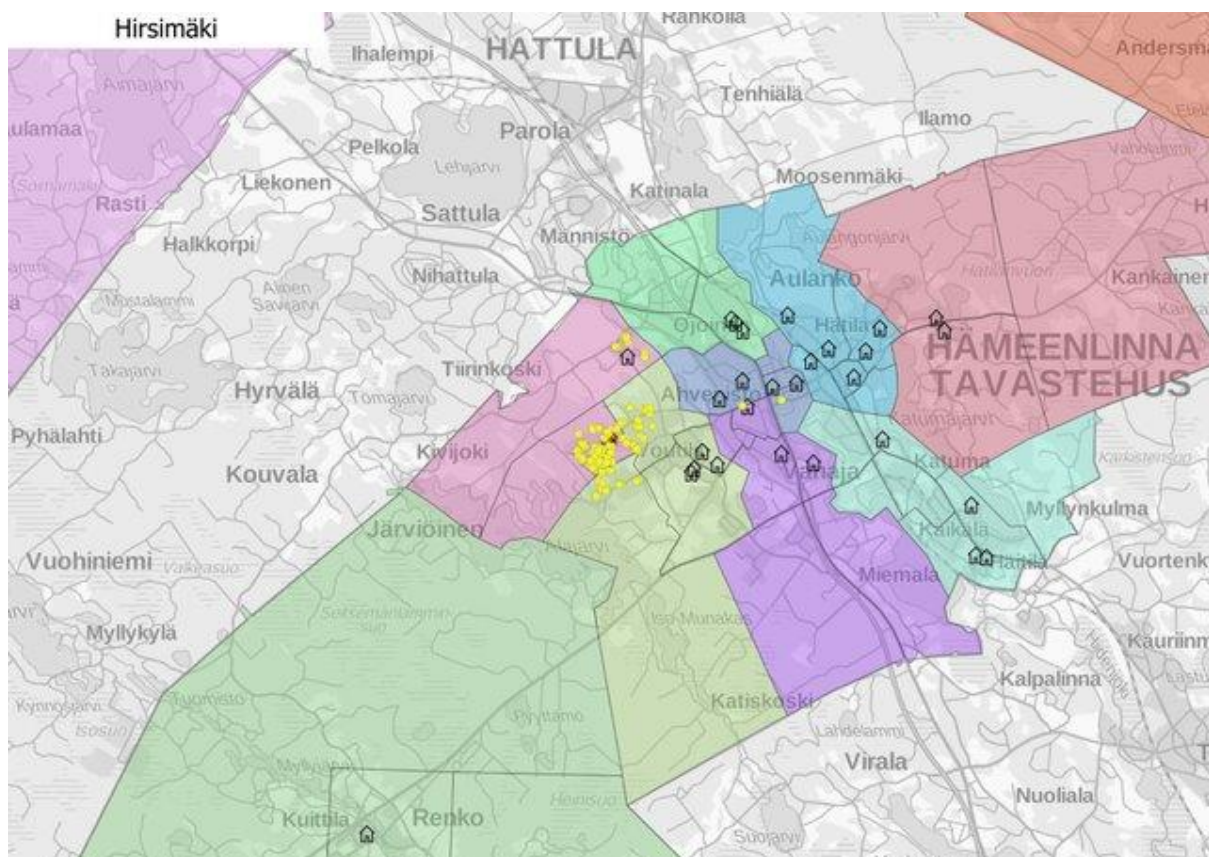
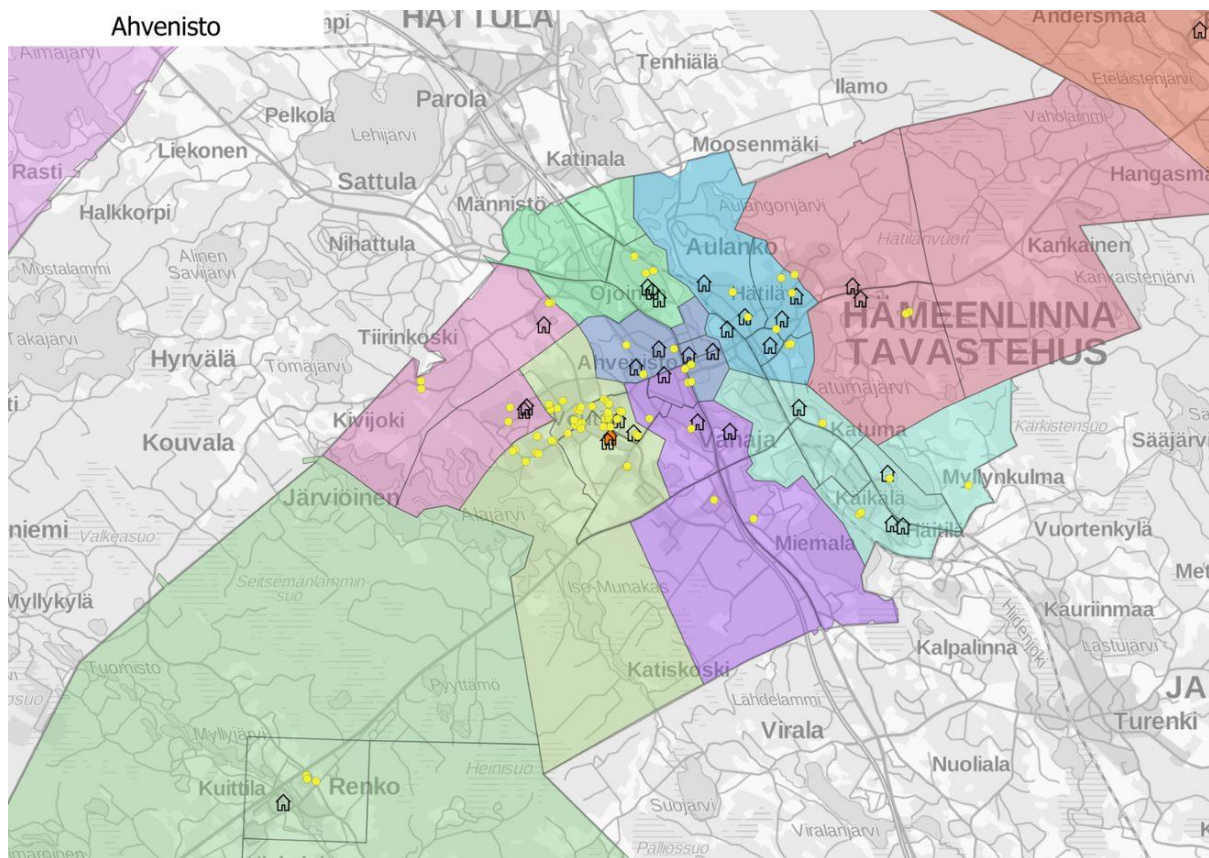

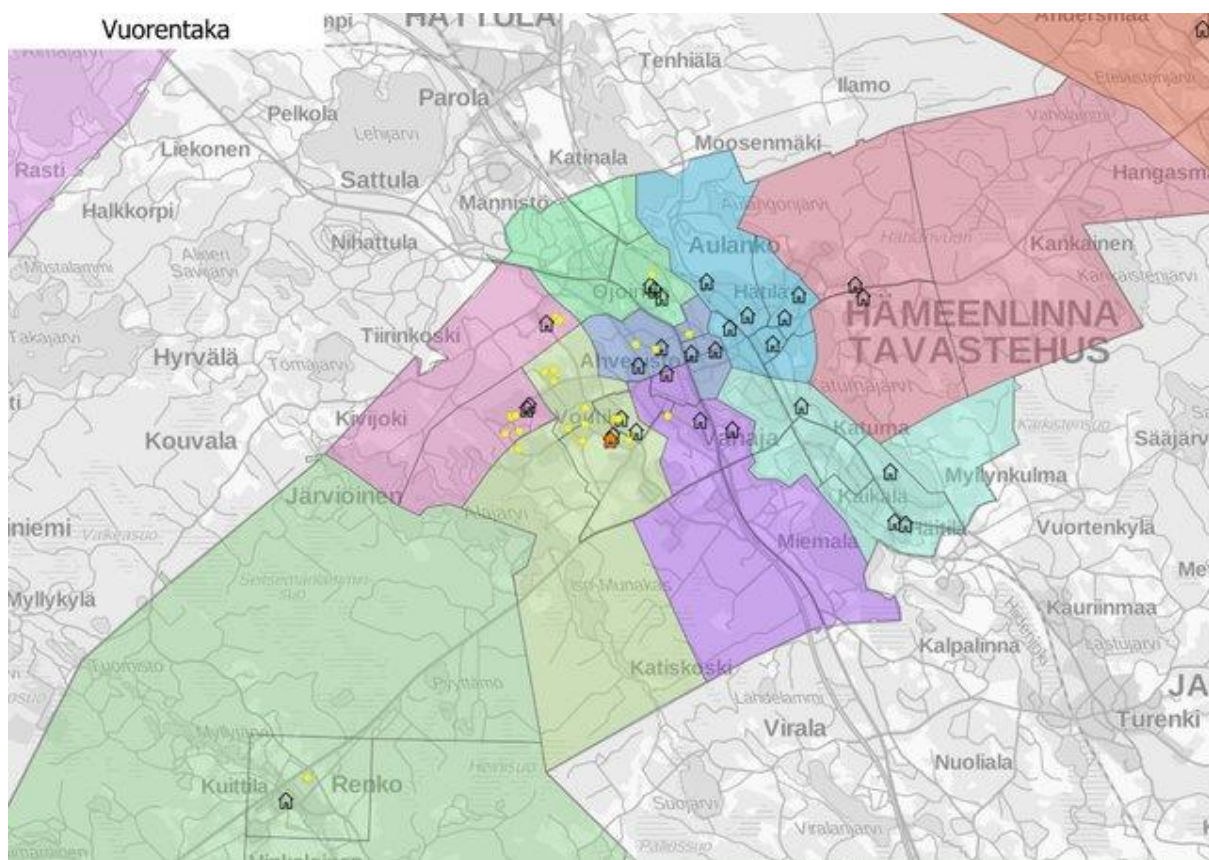
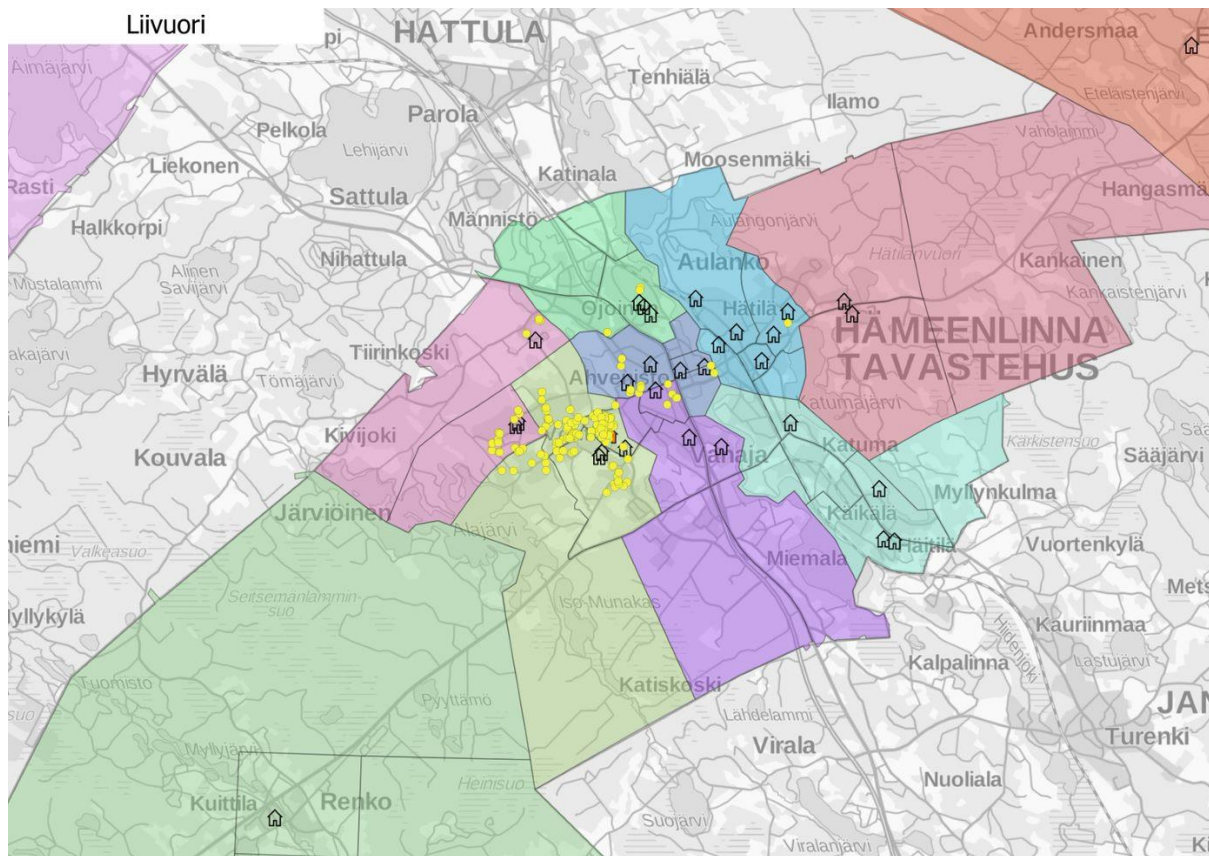

Keskusta

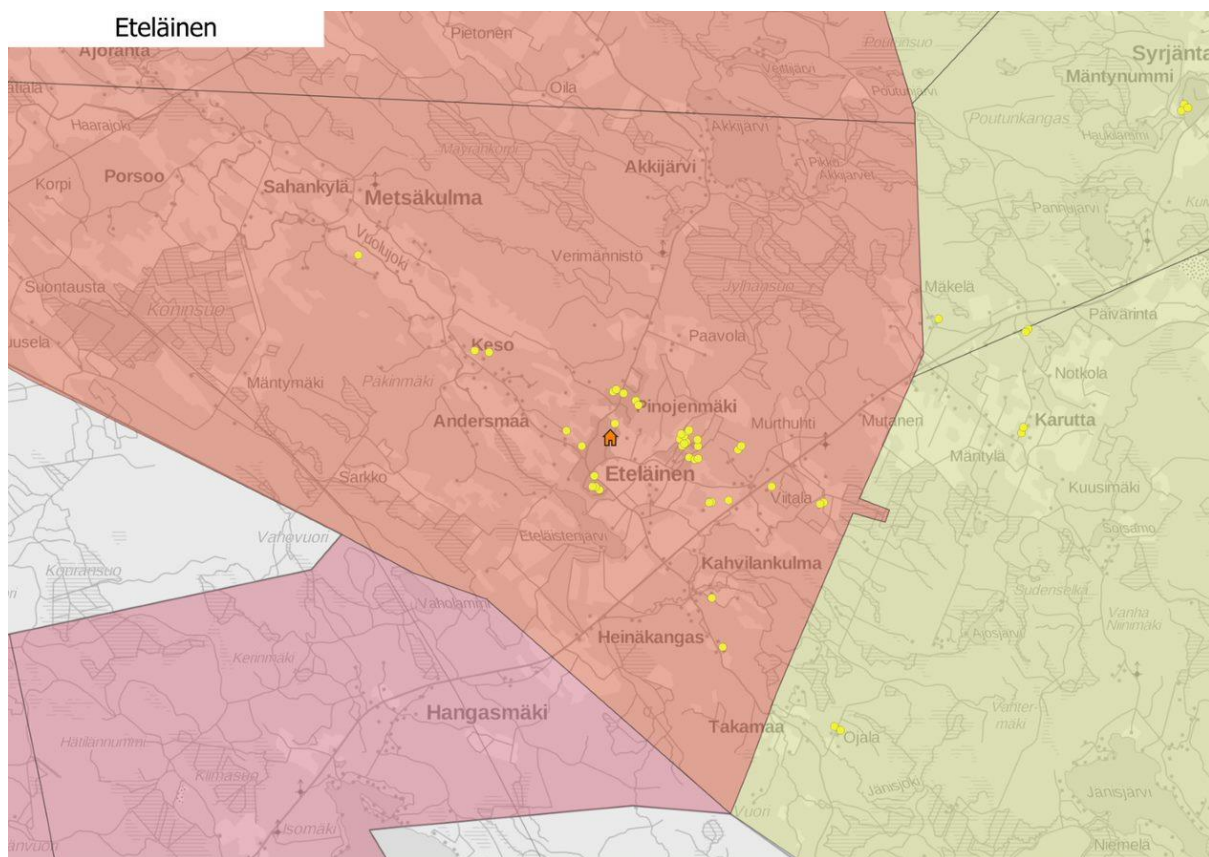
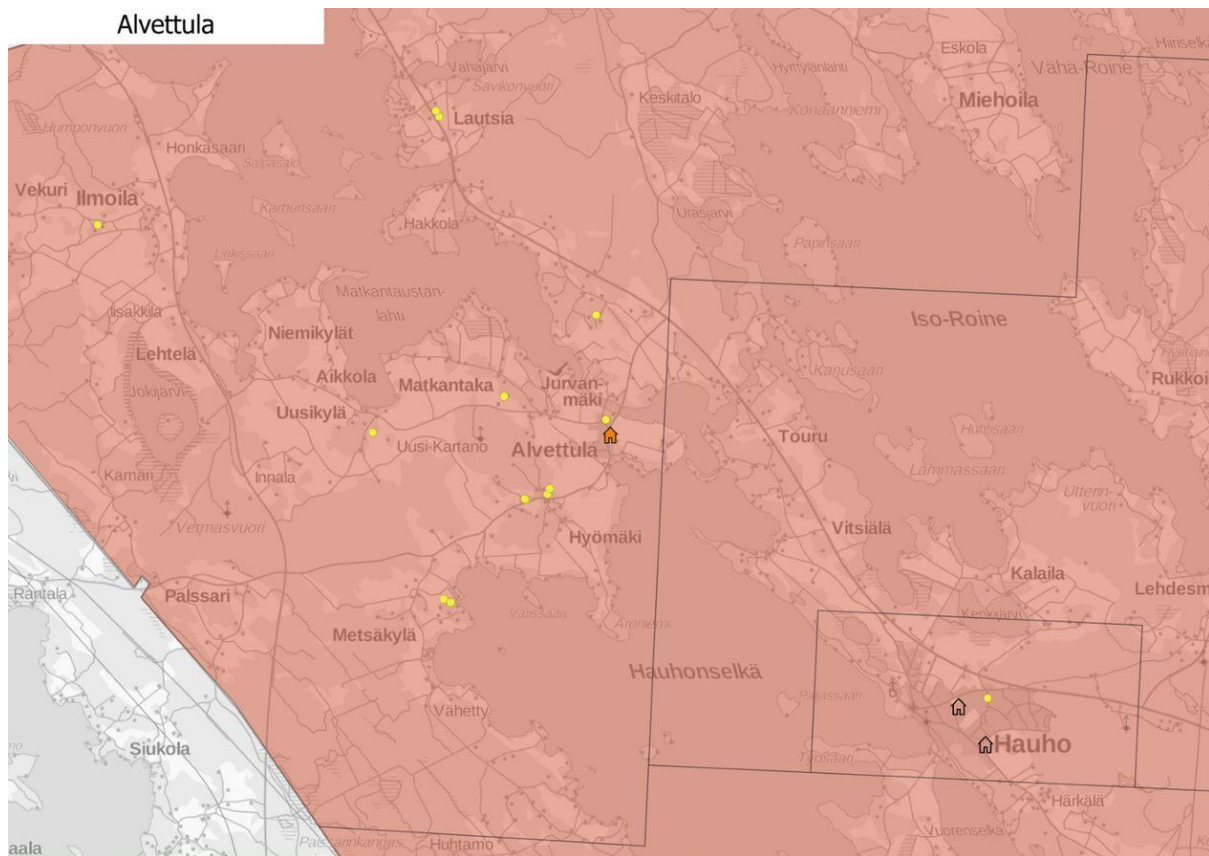

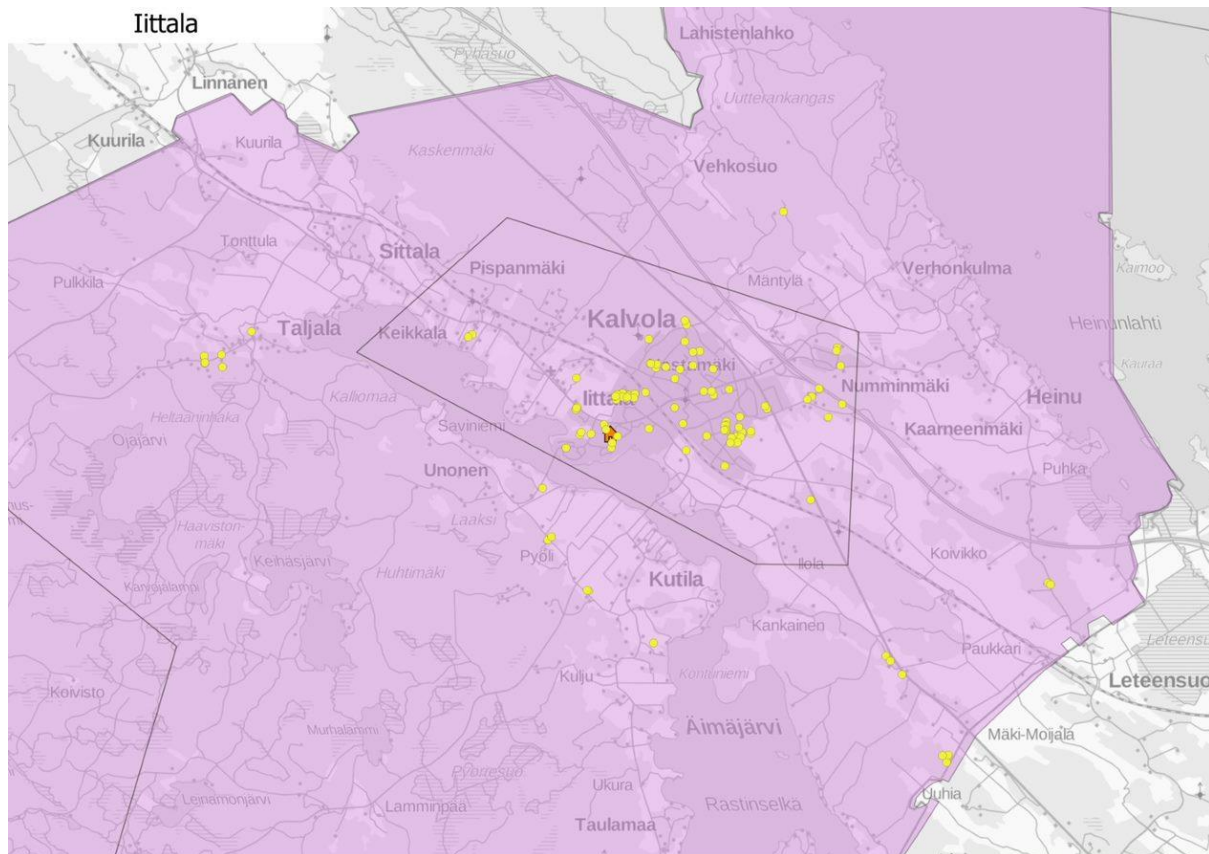
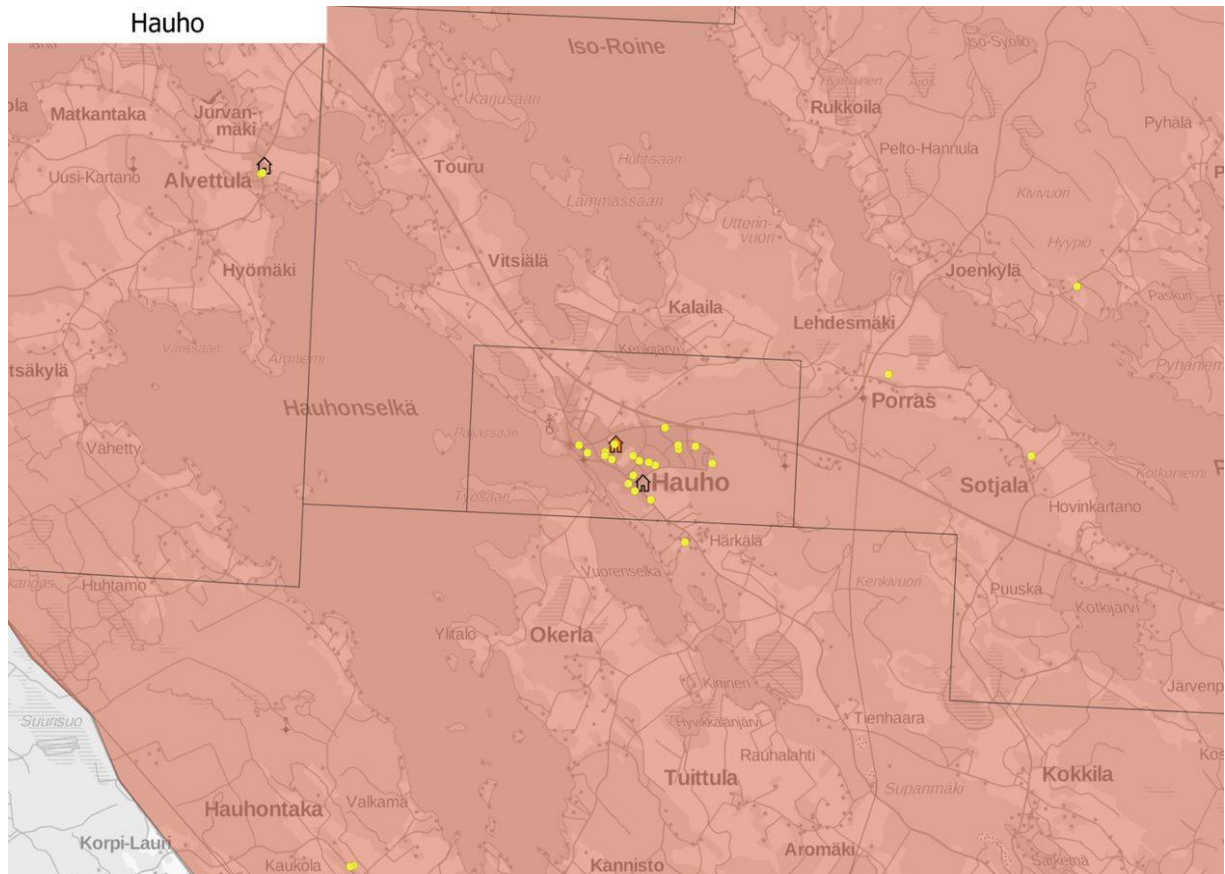

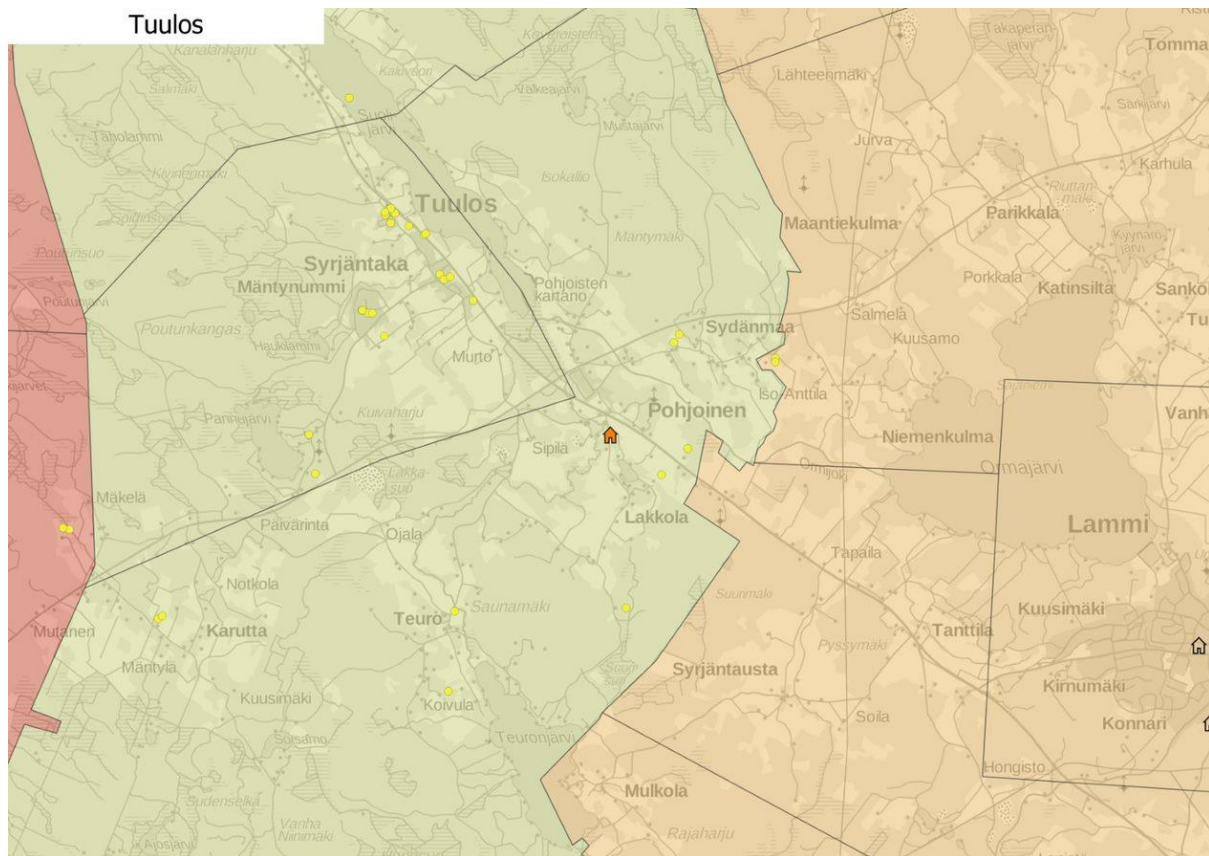
Pitäjät

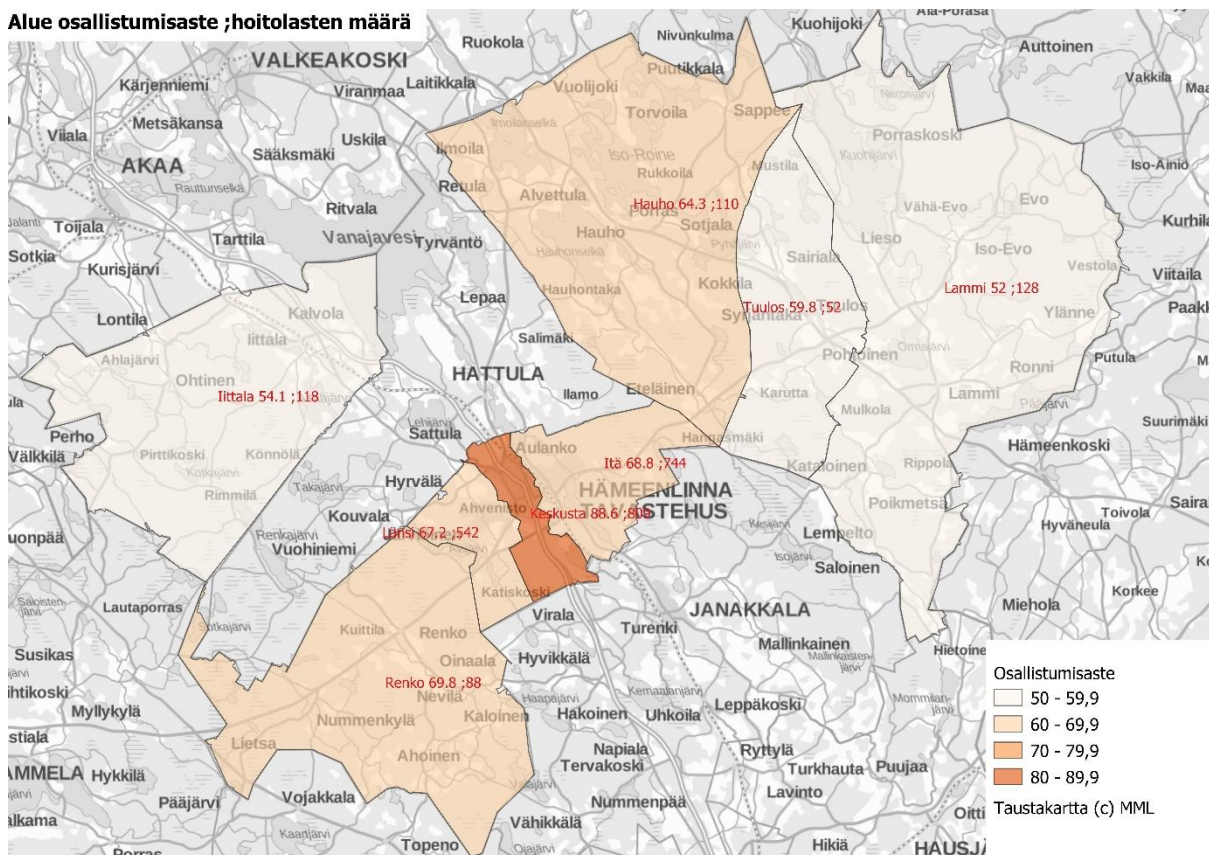
The map shows the Lammi region in Finland, with the central area labeled 'Lammi'. Surrounding areas include 'Pohjoinen' to the north, 'Lakkola' to the west, 'Syväntausta' to the southwest, 'Katalainen' to the south, and 'Pääjärvi' to the east. The map also shows various lakes and rivers, and the location of the 'Lammi' area is marked with a red dot. The map is titled 'Lammi' at the top left.

The map shows the Rengo area in Finland. The Rengo school building is marked with a red house icon in the center of the Rengo municipality. The map includes labels for various locations such as Vammala, Rengo, and other nearby towns. A black rectangle highlights the area around the school building.

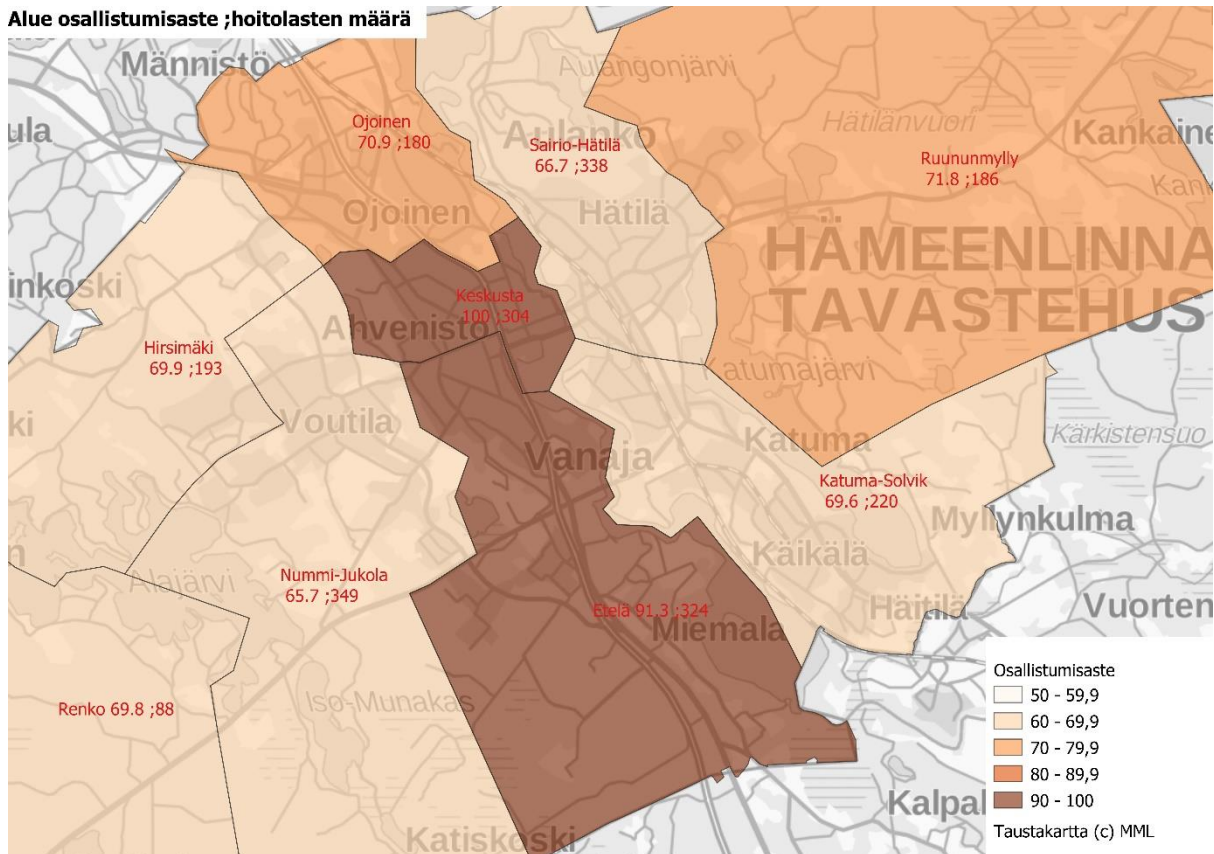

Osallistumisasteet

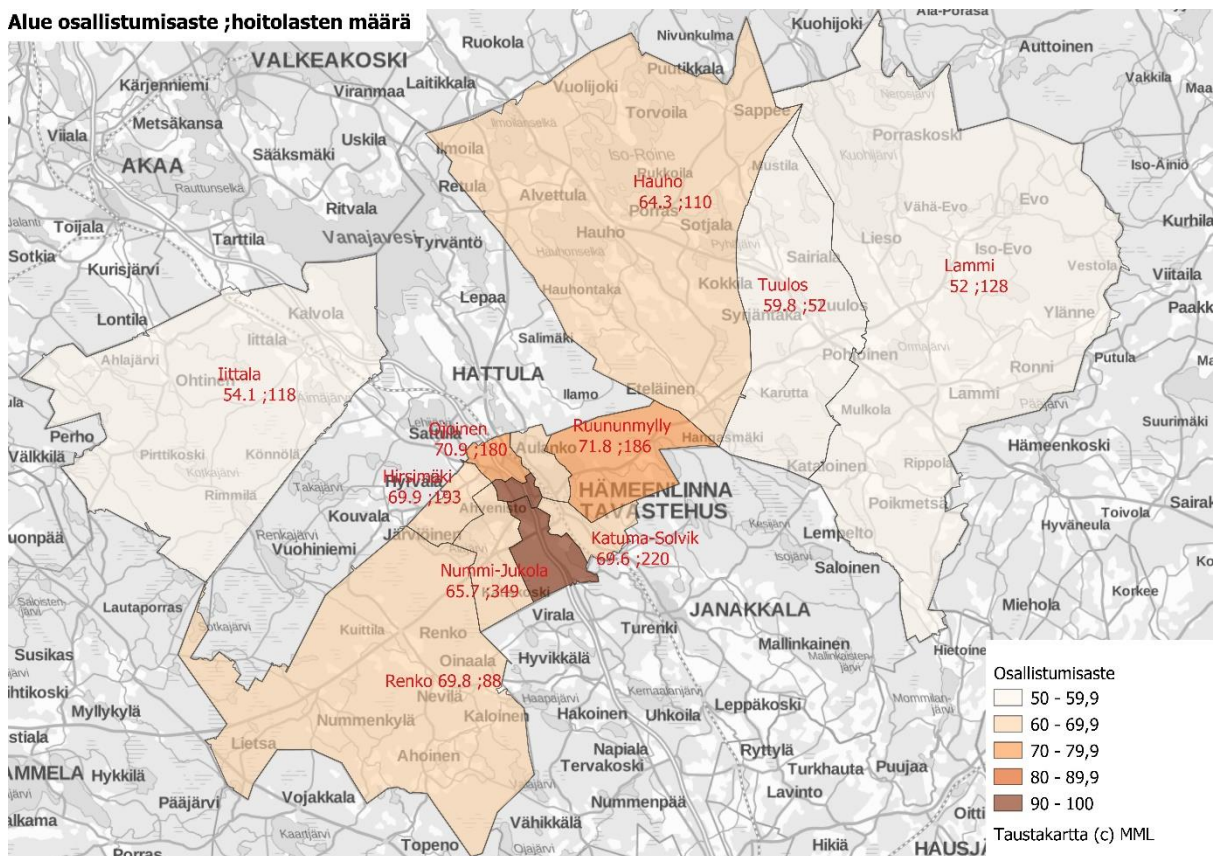
Alue osallistumisaste ;hoitolasten määrä

Alue osallistumisaste ;hoitolasten määrä

Alue osallistumisaste ;hoitolasten määrä

Selvitys lapsimäärän kehityksen vaikutuksesta varhaiskasvatuksen rakenteellisten paikkojen määrään ja palveluverkkoon

Työryhmä: Elina Oja, Päivi Raukko, Matti Putkonen, Riitta Patovuori,
Leena Thure, Erja Oksa, Jari Mettälä, Petri Ylämurto, Ismo Hannula

10.9.2020

Sisällysluettelo

1.	Selvityksen lähtökohdat ja tavoitteet	3
2.	Varhaiskasvatuslaki ja Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta	5
3.	Palvelujen järjestämisvastuu.....	7
4.	Varhaiskasvatus Hämeenlinnassa: palvelutarve ja nykyinen palveluverkko	8
4.1.	Lapsimäärän kehitys kantakaupungissa ja rakenteellisten paikkojen tarve.....	8
4.2.	Itäinen alue	11
4.2.1.	Lapsimäärän kehitys ja ennuste v. 2024	11
4.2.2.	Päiväkodit ja rakenteelliset paikat	12
4.3.	Läntinen alue	14
4.3.1.	Lapsimäärän kehitys ja ennuste v. 2024	14
4.3.2.	Päiväkodit ja rakenteelliset paikat	14
4.4.	Keskustan alue.....	16
4.4.1.	Lapsimäärien kehitys ja ennuste v.2024	16
4.4.2.	Päiväkodit ja rakenteelliset paikat	16
4.5.	Pitäjät.....	18
5.	Päiväkotien vuokratulot.....	22
6.	Johtopäätökset.....	23
Liite1:	Kaupungin täydennysrakentamisen mahdollisuudet kantakaupungin alueella	27

1. Selvityksen lähtökohdat ja tavoitteet

Syntyvyys Suomessa on laskenut koko 2010-luvun ajan ja lasku on jyrkentynyt vuoden 2015 jälkeen. Ilmiö on nähtävissä myös Hämeenlinnan syntyvyysluvuissa. Vuonna 2013 lapsia syntyi toistaiseksi eniten, 687 lasta. Sen jälkeen kehitys on ollut tasaisesti aleneva, kunnes vuonna 2018 syntyvyys aleni vuodessa sadalla lapsella ollen enää 508 lasta. Mikäli syntyvyys pysyy vuoden 2018 tasolla, on Hämeenlinnassa viiden vuoden kuluttua yli 500 0-6 vuotiasta lasta vähemmän kuin nyt.

Perlacon Oy:n tekemän ennusteen mukaan Hämeenlinnassa olisi 1-6-vuotiaita vuonna 2030 1077 vähemmän kuin vuonna 2018. Hämeen liiton ennusteen mukaan 1-5-vuotiaiden vähennys vuoteen 2030 mennessä olisi 746 lasta. Vaikka ennusteet eroavat jonkin verran laskentatavasta riippuen, suunta on kuitenkin kaikissa laskeva.

Lasten määrän kehitykseen vaikuttaa syntyvyyden lisäksi muuttoliike. Hämeenlinnassa 0-15-vuotiaiden nettomuutto on ollut lievästi positiivista, mutta määrä ei riitä tasamaan alentuneen syntyvyyden vaikutusta.

Syntyvyyden laskusta seuraa väistämättä myös varhaiskasvatuksen kysynnän väheneminen, jolloin rakenteellisia paikkoja ei tarvita nykyistä määrää. Varhaiskasvatuksen palveluverkkoa on selvitetty toimialan yhteisessä palveluverkkoselvityksessä, joka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 26.3.2018. Sen pohjana käytettiin syntyvyystietoja vuoteen 2017 asti sekä kaupungin tekemää omaa suunnitetta. Suunnitteen näkökulma oli, että väestön kasvu ja myös pienten lasten määrän kehitys tulee olemaan positiivista. Viimeisen kuuden vuoden toteutuneet luvut kertovat kuitenkin lasten määrän laskusta.

Samaan aikaan, kun lasten määrä vähenee, varhaiskasvatukseen kohdistuu merkittäviä kustannuspaineita. Varhaiskasvatuslaissa säädettiin henkilöstörakenteen muutoksesta vuoteen 2030 mennessä, jolloin päiväkodin kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta mitoitukseen laskettavasta henkilökunnasta kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus. Koulutettujen varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien saatavuus on tällä hetkellä valtakunnallisesti erittäin heikkoa, mikä puolestaan asettaa korotuspainetta palkkaratkaisuissa. Maksuttoman

varhaiskasvatuksen laajentuminen tai kaksivuotiseen esiopetukseen siirtyminen tarkoittaisi kuntien maksutulojen vähenemistä entisestään. Hämeenlinnassa on paineita myös ennaltaehkäisevän palvelun lisäämiseen.

Ainoa mahdollisuus varhaiskasvatuksen kustannusten hillintään on pitää huolta, että rakenteellisten paikkojen määrä on oikea suhteessa tarpeeseen ja päiväkotien rakennuksiin ei sitoudu kohtuuttomasti kustannuksia. Uusien päiväkotien rakentamista ja merkittäviä peruskorjauksia joudutaan harkitsemaan hyvin tarkkaan.

Talvella 2018 tehdyssä palveluverkkopäätöksessä uusia päiväkoteja suunniteltiin länteen Vuorentaan koulun yhteyteen ja keskustaan Seminaarin koulun yhteyteen. Näillä investoinneilla suunniteltiin korvattavaksi väistötiloissa olevat Ahveniston vuorohoitopäiväkoti, Vuorentaan päiväkotia ja Kaurialan päiväkotia sekä Kaivokadun päiväkodin kaksi yksikköä. Lisäksi päätettiin aloittaa välittömästi Katuman päiväkodin suunnittelu. Näistä hankkeista Katuman päiväkotia on edennyt rakentamisvaiheeseen ja valmistuu kesällä 2020. Vuorentaan ja Seminaarin päiväkotien suunnittelu keskeytettiin keväällä 2020, koska ensin on tarpeen arvioida nykyistä palveluverkko ja palvelutarvetta.

Lokakuussa 2019 kaupunginhallitus päätti osana talouden tasapainotusohjelmaa, että peruskorjausta tarvitsevan Sairion päiväkodin tulevaisuus pitää arvioida uudelleen. Selvitys on laajentunut käsittämään koko kaupungin varhaiskasvatusta. Selvityksessä tarkastellaan mm. palvelutarpeen kehitystä lapsimääräennusteiden kautta, nykyisen palveluverkon kattavuutta, paikkamääriä ja asiakasvirtoja. Lisäksi arvioidaan alueen tulevaa kehitystä kaavoituksen näkökulmasta ja kiinteistöjen kuntoa. Arvioinnissa on mukana myös palvelusetelipäiväkodit.

Selvitettäviä asioita ovat:

- missä on jatkossa tarkoituksenmukaista järjestää vuorohoito
- onko tarpeiden ja talouden näkökulmasta järkevämpää investoida uusiin yksiköihin vai peruskorjata nykyisiä
- onko tarpeen lakkauttaa jokin päiväkotia ja näin tiivistää palveluverkkoa.

Samalla arvioidaan, voidaanko esiopetusta sijoittaa nykyistä enemmän alakouluille, koska lasten määrän väheneminen tulee näkymään muutaman vuoden kuluttua myös kouluissa. Lisäksi esiopetuksen ja alkuopetuksen yhteistyötä on tarpeen tiivistää.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta on käynnistänyt kokonaisselvityksen 4.3.2020 ja kaupunginhallitus on 30.3.2020 päättänyt, että selvityksen valmistumisaikaa siirrettiin puoli vuotta eteenpäin koronatilanteen vuoksi. Selvitys käsitellään vuoden 2021 talousarviokäsittelyn yhteydessä.

2. Varhaiskasvatuslaki ja Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta

Varhaiskasvatus on yhteiskunnallinen palvelu, jolla on monia tehtäviä. Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Lapsen oikeudesta varhaiskasvatukseen sekä sen tavoitteista säädetään varhaiskasvatuslaissa. Kunnat vastaavat siitä, että varhaiskasvatusta on saatavissa kunnan järjestämänä tai valvomana perheiden tarpeita vastaavasti. Lapsen vanhemmat tai muut huoltajat päättävät lapsensa osallistumisesta varhaiskasvatukseen. 1.8.2020 voimaantulevan varhaiskasvatuslain muutoksen jälkeen kaikille lapsille palautuu yhtäläinen oikeus varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat: 1) päiväkotitoiminta, jota järjestetään päiväkodissa, 2) perhepäivähoito, jota järjestetään perhepäiväkodissa ja 3) avoin varhaiskasvatustoiminta, jota järjestetään toimintaan soveltuvassa paikassa.

Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta määrittelee, että mikäli perhe ei valitse kunnan järjestämää varhaiskasvatuslain 12 §:n mukaista varhaiskasvatusta, voi lapsen vanhempi tai muu huoltaja saada taloudellista tukea lapsen hoidon järjestämisessä sekä työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisessa.

Tämän lain nojalla maksettavat tuet ovat kotihoidon tuki, yksityisen hoidon tuki, joustava hoitoraha ja osittainen hoitoraha. Kotihoidon tukeen ja yksityisen hoidon tukeen kuuluu hoitoraha ja tulosidonnainen hoitolisä.

Tämän lain mukaisia hoitorahan ja hoitolisän määriä voidaan korottaa kuntalisällä, jos tuen rahoituksesta vastaava kunta niin päättää.

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla. Varhaiskasvatus kattaa ikävuodet 0 - 6 eli lapsen elämän ensi vuodet vauvaiästä peruskoulun aloittamiseen asti.

Varhaiskasvatuslain mukaan varhaiskasvatuksen tavoitteena on

1. edistää jokaisen lapsen iän ja kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia;
2. tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista;
3. toteuttaa lapsen leikkiin, liikkumiseen, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuvaa monipuolista pedagogista toimintaa ja mahdollistaa myönteiset oppimiskokemukset;
4. varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö;
5. turvata lasta kunnioittava toimintatapa ja mahdollisimman pysyvät vuorovaikutussuhteet lasten ja varhaiskasvatushenkilöstön välillä;
6. antaa kaikille lapsille yhdenvertaiset mahdollisuudet varhaiskasvatukseen, edistää yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa sekä antaa valmiuksia ymmärtää ja kunnioittaa yleistä kulttuuriperinnettä sekä kunkin kielellistä, kulttuurista, uskonnollista ja katsomuksellista taustaa;
7. tunnistaa lapsen yksilöllisen tuen tarve ja järjestää tarkoituksenmukaista tukea varhaiskasvatuksessa tarpeen ilmettyä tarvittaessa monialaisessa yhteistyössä;
8. kehittää lapsen yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, edistää lapsen toimimista vertaisryhmässä sekä ohjata eettisesti vastuulliseen ja kestävään toimintaan, toisten ihmisten kunnioittamiseen ja yhteiskunnan jäsenyyteen;
9. varmistaa lapsen mahdollisuus osallistua ja saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin;
10. toimia yhdessä lapsen sekä lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi sekä tukea lapsen vanhempaa tai muuta huoltajaa kasvatustyössä.

3. Palvelujen järjestämisvastuu

Varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatuslaissa säädettyä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Varhaiskasvatuksen järjestämisestä säädetään kuntalain (410/2015) 8 ja 9 §:ssä. Kunta voi järjestää sille laissa säädettyt tehtävät itse tai sopia järjestämisvastuun siirtämisestä toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle. Kunta tai kuntayhtymä voi tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut itse tai hankkia ne sopimukseen perustuen muulta palvelujen tuottajalta. Palvelusetelin käytöstä säädetään erikseen. Hankittaessa palveluja toiselta palvelujentuottajalta kunnan tai kuntayhtymän on varmistuttava siitä, että hankittavat palvelut vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta.

Varhaiskasvatuksessa voidaan antaa palvelun käyttäjälle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) mukainen palveluseteli.

Kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet. Päiväkodin toiminta kalenterivuoden aikana ja aukioloaika vuorokaudessa on järjestettävä paikallisen tarpeen mukaan.

Hämeenlinnan kaupungissa suuri osa varhaiskasvatuspalvelusta tuotetaan omana palvelutuotantona. Kunnallista palvelua täydentää palvelusetelillä, sekä vähäisessä määrin yksityisen hoidon tuella, tuotettu varhaiskasvatus.

Hämeenlinnan kaupungin hyväksymiä palvelusetelituottajia on tällä hetkellä viisi. Palvelusetelituotanto on keskittynyt kantakaupungin alueelle. Yksityisen hoidon tuella toimii yksi päiväkotito Lammilla ja lisäksi kaupungissa toimii 22 yksityistä perhepäivähoitajaa.

4. Varhaiskasvatus Hämeenlinnassa: palvelutarve ja nykyinen palveluverkko

Palveluverkkoa tarkasteltaessa tulee tarkastella kokonaisuutta, joka käsittää 22 kunnallista päiväkotia, 11 palvelusetelipäiväkotia ja yhden yksityisen hoidon tuella toimivan päiväkodin. Lisäksi kaupungissa on viisi koulun yhteydessä toimivaa esiopetusryhmää, 28 kunnallista perhepäivähoitajaa ja noin 22 yksityistä perhepäivähoitajaa.

Tällä hetkellä kaupungin varhaiskasvatuksessa käytössä on 98 rakenteellisia paikkaa normaalia vähemmän käynnissä tai suunnitteilla olevien perusparannushankkeiden takia. Perusparannushanke on tällä hetkellä käynnissä Kankaantaan päiväkodissa. Solvikin vastaava hanke on alkamassa syksyllä 2020. Lisäksi Ojoisten päiväkodissa on käynnissä rakennusaikaisten virheiden korjaustyöt ja Seminaarin esiopetusryhmä on väistänyt remonttia Kaurialan päiväkotiin.

4.1. Lapsimäärän kehitys kantakaupungissa ja rakenteellisten paikkojen tarve

Lapset	0	1	2	3	4	5	6	Yht.
2016	454	452	531	532	518	530	508	3 525
2017	448	454	452	531	532	518	530	3 465
2018	385	448	454	452	531	532	518	3320
2019	413	385	448	454	452	531	532	3 215
Ennuste								
2020	413	413	385	448	454	452	531	3 096
2021	413	413	413	385	448	454	452	2 978
2022	413	413	413	413	385	448	454	2 939
2023	413	413	413	413	413	385	448	2 898
2024	413	413	413	413	413	413	385	2 863

Vuosien 2016–2019 luvut ovat alueella kyseessä olevan vuoden lopussa asuneiden eri-ikäisten lasten määriä. Luvut ovat toteutuneita lukuja.

Vuosi 2020 ja siitä eteenpäin on ennuste, joka on laadittu siten, että syntyvyyden oletetaan pysyvän 2019 tasolla (0-ikäluokka) ja muita ikäluokkia on siirretty aina vuodella eteenpäin. Muuttoliikkeen vaikutusta ei ole tässä arvioitu.

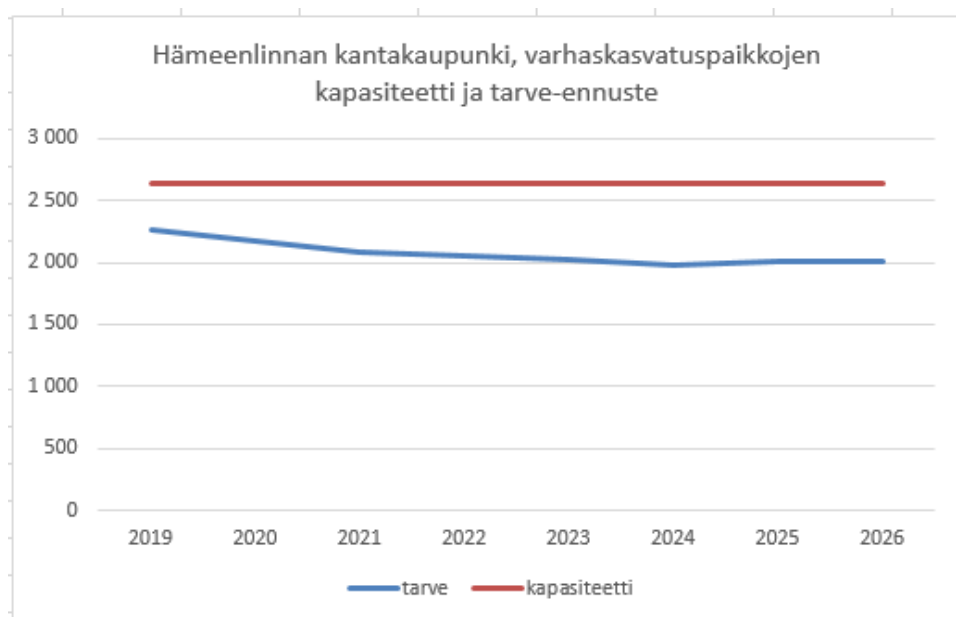
Vastaava lapsimäärän kehitysennuste on laadittu myös alueittain ja ne on esitetty selvityksessä kunkin alueen kohdalla.

Taulukosta näkee, että 0-6-vuotiaiden lasten määrä on Hämeenlinnassa laskenut vuodesta 2016 nykyhetkeen n. 300 lasta. Jos syntyvyys ei merkittävästi nouse, seuraavan viiden vuoden aikana lasku jatkuu edelleen yli 300 lapsen verran.

Selvityksessä käytetään termiä rakenteellinen paikka, joka tarkoittaa sitä paikkamäärää, joka toteutuu varhaiskasvatuslaissa säädetyn henkilöstömitoituksen ja ryhmäkoon mukaisesti. Lakisääteinen mitoitus on yksi kasvattaja seitsemää yli 3-vuotiasta lasta kohden. Koska ryhmässä voi toimia enintään kolme kasvattajaa, on kolmen kasvattajan ryhmässä 21 rakenteellista paikkaa. Se monelleko rakenteelliselle paikalle päiväkotia voidaan mitoittaa, on riippuvainen päiväkodin fyysisestä koosta.

Seuraavassa tarkastelussa varhaiskasvatuksen nykyinen kapasiteetti on laskettu näiden rakenteellisten paikkojen kautta. Kuvion ylempi käyrä esittää olemassa olevan maksimikapasiteetin eli tilanteen, jossa yksiköt ovat kokonaan käytössä.

Alempi käyrä kuvaa varhaiskasvatuksen kysyntää eli ennustettua tarvetta. Tarvetta ei voi suoraan johtaa lapsimäärästä, koska kaikki lapset eivät osallistu varhaiskasvatukseen ja koska alle 3-vuotiaiden lasten osalta käytetään kerrointa. Yksi alle kolmevuotias tarvitsee 1,75 rakenteellista paikkaa. Tarvelaskennan lähtökohtana on siis lasten määrä, jota on korjattu nykyisellä osallistumisasteella ja lisäksi on huomioitu alle 3-vuotiaiden lasten kerroin.

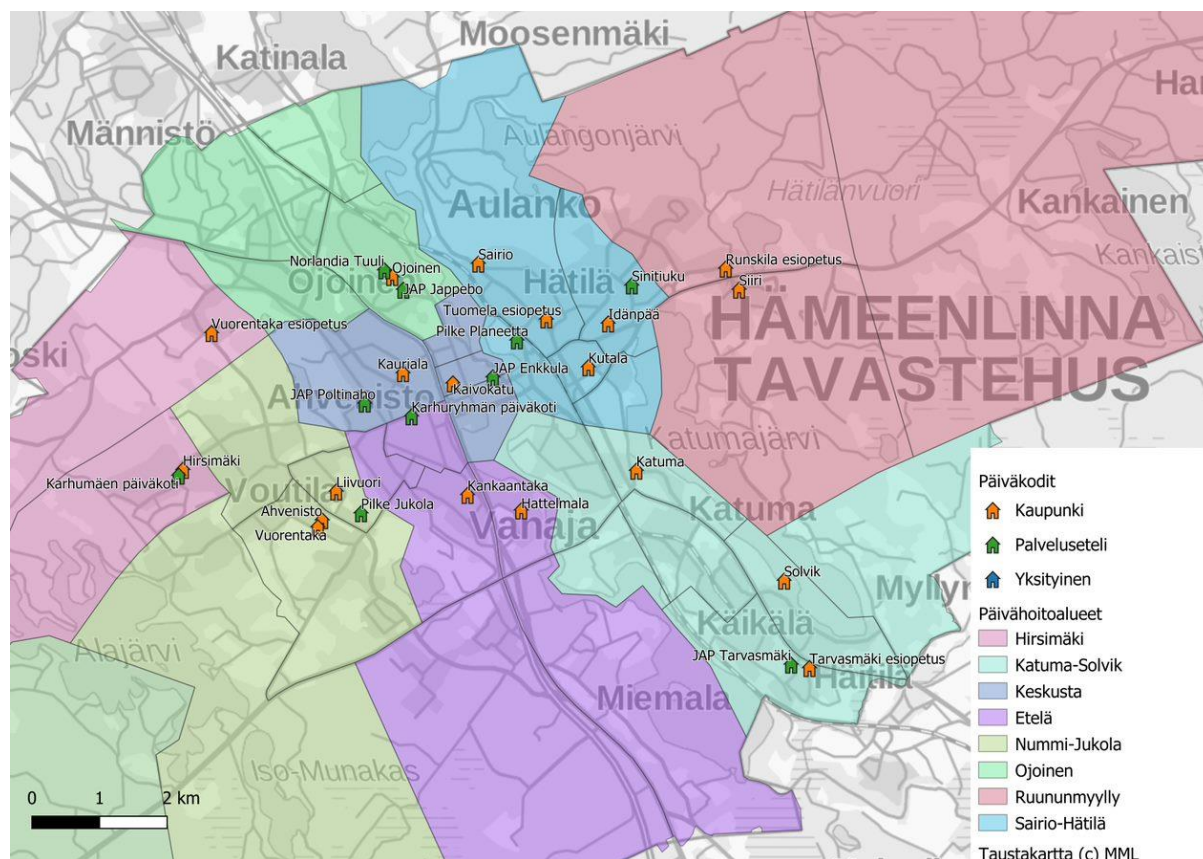
Tarkastelu osoittaa, että kantakaupungissa on varhaiskasvatuksen rakenteellisia paikkoja jo nyt selkeästi liikaa.

Käytännössä ylikapasiteettia ei tällä hetkellä ole aivan erotuksen osoittamaa määrää, koska hoitopaikkoja on tilapäisesti pois käytöstä perusparannusten vuoksi. Myös henkilökunnan määrää on sopeutettu jättämällä avautuneita paikkoja täyttämättä tai palkkaamalla henkilöstöä määräaikaaisesti. Perusparannusten valmistuessa ja ikäluokkien pienentyessä palveluverkkoa on kuitenkin selkeästi karsittava.

Kantakaupungissa varhaiskasvatus on jaettu kolmeen alueeseen; itäiseen, läntiseen ja keskustan alueeseen. Selvityksessä on kuvattu jokaisen kolmen alueen osalta lasten määrän kehitys, nykyinen palveluverkko sekä rakenteellisten paikkojen määrä. Alueellinen kapasiteetti ja tarve-ennuste on koko kaupunkia epätarkempi, joten sitä ei ole tässä selvityksessä esitetty.

Lisäksi selvityksessä on kuvattu lasten määrän kehitys, nykyinen palveluverkko ja rakenteellisten paikkojen määrä pitäjissä.

Kantakaupungin päiväkodit kartalla

Kantakaupungissa päiväkotiverkko on tiheä.

4.2. Itäinen alue

Itäiseen alueeseen kuuluvat itäinen ja kaakkoinen kantakaupunki eli Sairio-Hätilä, Ruununmylly ja Katuma-Solvik.

4.2.1. Lapsimäärän kehitys ja ennuste v. 2024

Lapset	0	1	2	3	4	5	6	Yht.
2016	173	183	211	201	199	190	191	1 348
2017	186	173	183	211	201	199	190	1 343
2018	128	186	173	183	211	201	199	1 281
2019	152	128	186	173	183	211	201	1 234
Ennuste								
2020	152	152	128	186	173	183	211	1 185
2021	152	152	152	128	186	173	183	1 126
2022	152	152	152	152	128	186	173	1 095
2023	152	152	152	152	152	128	186	1 074
2024	152	152	152	152	152	152	128	1 040

Itäisen alueen 0-6 – vuotiaiden lasten määrä on vähentynyt vuodesta 2016 200 lasta ja sen arvioidaan vähenevän vielä noin 200 lapsella vuoteen 2024 mennessä.

Itäisellä alueella on tällä hetkellä 961 rakenteellista paikkaa, joista 707 paikkaa on kaupungin omassa palvelutuotannossa ja 254 palvelusetelituotannossa. Rakenteellisten paikkojen määrä ei ole merkittävästi vähentynyt vuosien 2016–2020 aikana.

4.2.2. Päiväkodit ja rakenteelliset paikat

Sairion päiväkotit

Sairion päiväkodissa on 56 rakenteellista paikkaa. Päiväkotit sijaitsee Aulangontien varrella Aulangon puistometsän kupeessa. Päiväkotirakennuksena toimii vanha hirsirakennus, joka on perusparannuksen tarpeessa. Lisäksi tontilla on piharakennus, jossa toimii yksi päiväkotiryhmä. Sairion päiväkodissa on alkanut 8/2019 Opetushallituksen rahoittama Opitaan luonnossa, opitaan luonnosta -kehittämishanke. Sairion asiakkaat tulevat pääsääntöisesti Sairion ja Sairionrannan alueelta. Päiväkodin perusparannuksen suunnittelu aloitettiin v. 2019, mutta on keskeytetty toistaiseksi.

Kutalan päiväkotit

Kutalan päiväkodissa on 224 rakenteellista paikkaa. Päiväkotit sijaitsee keskeisellä paikalla paloaseman vieressä. Päiväkodin saavutettavuus on joka suunnasta hyvä. Päiväkotit toimii kolmessa eri rakennuksessa. Kutalantie 3 on tehty päiväkodiksi, eikä merkittäviä korjaustarpeita ole. Kutalantie 5 on vuokratila, jonka omistaa Linnan kiinteistökehitys Oy. Merkittäviä korjaustarpeita tulevaisuudessa ovat akustoinnin ja ilmanvaihdon parantaminen. Kutalan päiväkotiin tulee asiakkaita koko itäiseltä alueelta. Koska Kutalan päiväkodissa tarjotaan toistaiseksi laajennettua varhaiskasvatusta, päiväkotiin tulee asiakkaita myös muualta kantakaupungista.

Idänpään päiväkotit

Idänpään päiväkodissa on 119 rakenteellista paikkaa. Päiväkotit sijaitsee Anttilankadulla samassa pihapiirissä Idänpään terveysaseman ja Hämeenlinnan ev.lut. seurakunnan tilojen kanssa. Päiväkotit toimii kahdessa eri rakennuksessa. Rakennukset ovat peruskorjauksen

tarpeessa. Kiinteistön omistaa Idänpään Toimintakeskus Oy. Idänpään päiväkodin asiakkaat tulevat pääsääntöisesti Idänpään, Laaniityn ja Papinniityn alueilta.

Siirin päiväkot

Siirin päiväkodissa on 63 rakenteellista paikkaa. Päiväkot toimii vuokratiloissa, jotka omistaa Rauhanyhdistys. Tiloissa on iltaisin ja viikonloppuisin myös Rauhanyhdistyksen omaa toimintaa. Vuokrasopimus on voimassa vuoteen 2027. Päiväkodin asiakkaat tulevat pääsääntöisesti Siirin ja Ruununmyllyn alueilta.

Katuman päiväkot

Katuman päiväkot toimii vastavalmistuneessa uudisrakennuksessa. Toiminta on käynnistynyt syyskuun 2020 alussa. Uudisrakennuksessa on 63 rakenteellista paikkaa ja se sijaitsee Katuma-järven rannalla. Asiakkaat tulevat pääasiassa Katuman ja Käikälän alueilta.

Solvikin päiväkot

Solvikin päiväkodissa on 56 rakenteellista paikkaa. Lisäksi päiväkodissa toimii metsäryhmä, jossa rakenteellisia paikkoja on 14. Päiväkot sijaitsee Katumajärven rannalla. Päiväkodin peruskunnostushanke on alkamassa syksyllä 2020. Solvikin päiväkodin asiakkaat tulevat pääasiallisesti Solvikin ja Tarvasmäen alueelta.

Edellä mainittujen päiväkotien lisäksi itäisellä alueella perusopetuksen yhteydessä toimivat Tarvasmäen alkuopetuksen, Tuomelan koulun ja Runskilan esiopetusryhmät. Runskilassa toimii lisäksi metsäryhmä.

Lisäksi itäisellä alueella työskentelee 7 kunnallista perhepäivähoitajaa, joiden yhteenlaskettu rakenteellinen paikkaluku on 28.

Itäisen alueen palvelusetelillä tuotettu varhaiskasvatus

Itäisellä alueella toimii neljä palvelusetelipäiväkotia.

Pilke päiväkotien Planeetta -päiväkot sijaitsee Asemanrannassa lähellä rautatieasemaa. Päiväkodin rakenteellinen paikkaluku on 112.

Jaarlin päiväkodeilla on alueella kaksi päiväkotia, jotka sijaitsevat Aulangolla ja

Tarvasmäessä. Päiväkotien rakenteelliset paikkaluvut ovat 36 ja 86.

Päiväkoti Sinituiku sijaitsee Laaniityssä ja sen rakenteellinen paikkaluku on 56.

Lisäksi alueella on yksityisen hoidon tuella toimivia perhepäivähoitajia.

4.3. Läntinen alue

Läntiselle alueelle kuuluvat Hirsimäki ja Nummi-Jukola.

4.3.1. Lapsimäärän kehitys ja ennuste v. 2024

Lapset	0	1	2	3	4	5	6	Yht.
2016	142	122	145	160	141	159	149	1 018
2017	120	142	122	145	160	141	159	989
2018	118	120	142	122	145	160	141	948
2019	114	118	120	142	122	145	160	921
Ennuste								
2020	114	114	118	120	142	122	145	875
2021	114	114	114	118	120	142	122	844
2022	114	114	114	114	118	120	142	836
2023	114	114	114	114	114	118	120	808
2024	114	114	114	114	114	114	118	802

Läntisen alueen 0-6 – vuotiaiden lasten määrä on vähentynyt vuodesta 2016 sadalla lapsella ja sen arvioidaan vähenevän vielä noin kuudellakymmenellä lapsella vuoteen 2024 mennessä.

Läntisellä alueella on tällä hetkellä 740 rakenteellista paikkaa, joista 572 on kaupungin omassa palvelutuotannossa ja 168 tuotetaan palvelusetelillä. Rakenteellisten paikkojen määrä on hieman kasvanut vuosien 2016–2020 aikana.

4.3.2. Päiväkodit ja rakenteelliset paikat

Liivuoren päiväkotit

Liivuoren päiväkodissa on 238 rakenteellista paikkaa. Lisäksi päiväkodissa toimii 14 lapsen luonto-/liikuntaryhmä. Päiväkoti sijaitsee Jukolan koulun viereisellä tontilla. Koululla ja päiväkodilla on yhteiskäyttötiloja, jotka sijaitsevat koulukiinteistön puolella. Päiväkodin

kunto on hyvä, eikä tiedossa olevia remonttitarpeita ole. Päiväkodin kylärakenne poikkeaa muista Hämeenlinnan päiväkodeista. Asiakkaat tulevat laajasti läntiseltä alueelta.

Hirsimäen päiväkot

Hirsimäen päiväkodissa on 105 rakenteellista paikkaa. Lisäksi päiväkodissa toimii 14 lapsen metsäryhmä. Kiinteistö on hyväkuntoinen, eikä merkittäviä korjaustarpeita ole. Asiakkaat tulevat pääsääntöisesti Hirsimäen, Sammon ja Kuralan alueilta.

Ahveniston päiväkot

Ahveniston päiväkodin rakenteellinen paikkaluku on 90. Ahveniston päiväkot on kaupungin ainoa ympärivuorokautista hoitoa tarjoava päiväkot. Koska päiväkot on auki ympäri vuorokauden ja vuoden, henkilöstömitoitus poikkeaa lain mukaisesta mitoituksesta. Päiväkot toimii väistötiloissa Kanta-Voutilan vanhainkodin tiloissa. Kyseiselle toiminnalle nykyisissä tiloissa on määräaikainen terveysvalvonnan lupa, joka on voimassa vuoden 2022 loppuun. Asiakkaat tulevat ympäri kaupunkia.

Vuorentaan päiväkot

Vuorentaan päiväkodin rakenteellinen paikkaluku on 35. Päiväkot toimii väistötiloissa Kanta-Voutilan vanhainkodin tiloissa. Asiakkaat tulevat pääsääntöisesti läntiseltä alueelta, mutta eivät juurikaan Vuorentaan alueelta. Päiväkodin lisäksi Vuorentaan koulun remontoitussa piharakennuksessa toimii esiopetusryhmä, jossa on 21 rakenteellista paikkaa.

Lisäksi läntisellä alueella työskentelee 12 kunnallista perhepäivähoitajaa, joiden yhteenlaskettu rakenteellinen paikkaluku on 48.

Läntisen alueen palvelusetelillä tuotettu varhaiskasvatus

Läntisellä alueella toimii kaksi palvelusetelipäiväkotia.

Pilke päiväkotien päiväkot sijaitsee Jukolassa ja sen rakenteellinen paikkaluku on 98.

Karhumäen päiväkot sijaitsee Hirsimäessä. Sen rakenteellinen paikkaluku on 70.

Lisäksi alueella on yksityisen hoidon tuella toimivia perhepäivähoitajia.

4.4. Keskustan alue

Keskustan alueeseen kuuluu keskustan alue, eteläinen kantakaupunki ja Ojoinen.

4.4.1. Lapsimäärien kehitys ja ennuste v.2024

Lapset	0	1	2	3	4	5	6	Yht.
2016	139	147	175	171	178	181	168	1 159
2017	142	139	147	175	171	178	181	1 133
2018	139	142	139	147	175	171	178	1 091
2019	8	139	142	139	147	175	171	1 060
Ennuste								
2020	147	147	139	142	139	147	175	1 036
2021	147	147	147	139	142	139	147	1 008
2022	147	147	147	147	139	142	139	1 008
2023	147	147	147	147	147	139	142	1 016
2024	147	147	147	147	147	147	139	1 021

Keskustan alueen 0-6 – vuotiaiden lasten määrä on vähentynyt vuodesta 2016 sadalla lapsella ja sen arvioidaan vähenevän enää kahdella kymmenellä lapsella vuoteen 2024 mennessä.

Keskustan alueella on tällä hetkellä 901 rakenteellista paikkaa, joista 587 on kaupungin omassa palvelutuotannossa ja 314 tuotetaan palvelusetelillä. Rakenteellisten paikkojen määrä ei ole merkittävästi vähentynyt vuosien 2016–2020 aikana. Keskustan alueen rakenteellisista paikoista on tällä hetkellä pois käytöstä 98 kpl.

4.4.2. Päiväkodit ja rakenteelliset paikat

Kaivokadun päiväkotit

Kaivokadun päiväkodin rakenteellinen paikkaluku on 154. Kaivokadun päiväkotit koostuu neljästä eri kiinteistöstä. Kiinteistöistä kaksi (Kotikolo ja Kotiniitty) on saneerattu ja ne ovat hyväkuntoisia. Kaksi muuta (Kotirinne ja Kotikulma), ovat laajan peruskorjauksen tarpeessa ja niiden kapasiteetti on vuoden 2018 palveluverkkoselvityksessä todettu korvattavan uudella keskustaan sijoittuvalla päiväkodilla. Päiväkodin asiakkaat tulevat pääasiassa keskustan alueelta.

Kaurialan päiväkoti

Kaurialan päiväkodin rakenteellinen paikkaluku on 63. Kaurialan päiväkoti toimii väistötiloissa parakissa, jonka vuokrasopimus päättyy 31.12.2021. Joulukuussa 2021 päättyy myös kiinteistön väliaikainen rakennuslupa. Normaalisti Seminaarin koululla toimiva esiopetusryhmä on koulun remontin vuoksi tällä hetkellä Kaurialassa. Asiakkaat tulevat keskustan alueelta. Kaurialan päiväkodin toiminta on vuoden 2018 palveluverkkoselvityksessä todettu päättyvän, kun väistötilasta luovutaan. Esiopetusryhmä palaa Seminaarin koululle, kun tilat ovat jälleen käytettävissä.

Ojoisten päiväkoti

Ojoisten päiväkodin rakenteellinen paikkaluku on 168. Ojoisten päiväkodin lisäksi Ojoisten lastentalossa on Seminaarin koulun alkuopetuksen luokkia. Uudisrakennusosassa on edelleen meneillään rakennusaikaisten virheiden korjaustyöt ja osa päiväkodin ryhmätiloista (42 rakenteellista paikkaa) on pois käytöstä. Ojoisten päiväkodin asiakkaat tulevat Ojoisten ja Puistomäen alueilta.

Kankaantaan päiväkoti

Kankaantaan päiväkodin rakenteellinen paikkaluku on 98. Päiväkodissa on käynnissä perusparannushanke, joka etenee ryhmä kerrallaan. Tämän seurauksena päiväkodissa on väliaikaisesti 21 paikkaa vähemmän. Remontin arvioitu valmistumisaika on kesä 2021. Ryhmätilat saataneen käyttöön jo aiemmin. Päiväkodin asiakkaat tulevat Kankaantaan ja Myllymäen alueilta.

Hattelmalan päiväkoti

Hattelmalan päiväkodin rakenteellinen paikkaluku on 84. Rakennusta on korjattu useamman vuoden ajan. Tällä hetkellä käynnissä on katon ja ulkoseinien maalaukset. Asiakkaat tulevat pääsääntöisesti Visamäen ja Hattelmalan alueilta.

Lisäksi keskustan alueella työskentelee 5 kunnallista perhepäivähoitajaa, joiden yhteenlaskettu rakenteellinen paikkaluku on 20.

Jaarlin päiväkotien Jappebo toimii Ojoisilla ja tuottaa ostopalvelusopimuksen mukaisesti ruotsikielistä varhaiskasvatusta. Jappebossa on myös palveluseteliasiakkaita.

Keskustan alueen palvelusetelillä tuotettu varhaiskasvatus

Keskustan alueella toimii neljä palvelusetelipäiväkotiä.

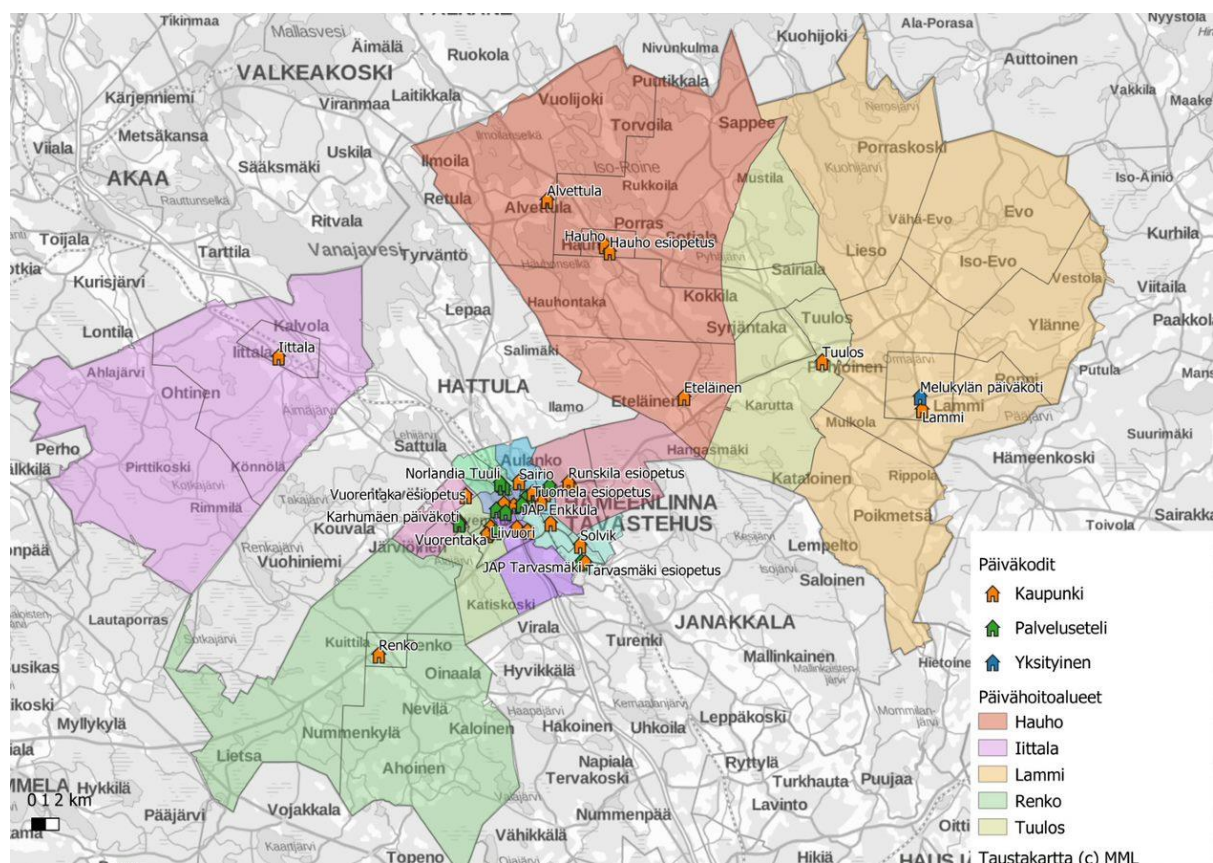
Jaarlin päiväkodeilla on kaksi yksikköä Enkkula ja JAP Poltinaho, jotka sijaitsevat keskustassa ja Poltinaholla. Yksiköissä on yhteensä 244 rakenteellista paikkaa.

Norlandia päiväkotien Tuuli sijaitsee Ojoisilla. Sen rakenteellinen paikkaluku on 35.

Karhuryhmän päiväkotia sijaitsee Turuntien varrella. Sen rakenteellinen paikkaluku on 35.

Lisäksi alueella on yksityisen hoidon tuella toimivia perhepäivähoitajia.

4.5. Pitäjät

Pitäjissä varhaiskasvatuspalveluja tarjotaan seuraavasti. Iittalassa, Rengossa ja Tuuloksessa on kussakin yksi päiväkotia. Lammilla on yksi kaupungin päiväkotia ja yksi yksityinen päiväkotia. Hauholla on kolme kaupungin päiväkotia, sekä Hauhon yhtenäiskoululla toimiva esiopetusryhmä.

Lammi

Lapset	0	1	2	3	4	5	6	Yht.
2016	46	39	41	45	48	46	55	320
2017	39	46	39	41	45	48	46	304
2018	36	39	46	39	41	45	48	294
2019	33	36	39	46	39	41	45	279
Ennuste								
2020	33	33	36	39	46	39	41	267
2021	33	33	33	36	39	46	39	259
2022	33	33	33	33	36	39	46	253
2023	33	33	33	33	33	36	39	240
2024	33	33	33	33	33	33	36	234

Lammin päiväkoti

Lammin päiväkodin rakenteellinen paikkaluku on 126. Päiväkodissa on laajennettu aukioloaika. Päiväkoti sijaitsee Konnarin koulun yhteydessä ja kiinteistö on hyväkuntoinen. Päiväkodin asiakkaat tulevat Lammin alueelta.

Lisäksi Lammilla toimii yksityisen hoidon tuella toimiva päiväkoti Melukylä. Sen rakenteellinen paikkaluku on 28.

Tuulos

Lapset	0	1	2	3	4	5	6	Yht.
2016	12	19	19	16	14	17	17	114
2017	14	12	19	19	16	14	17	111
2018	7	14	12	19	19	16	48	101
2019	8	7	14	12	19	19	16	95
Ennuste								
2020	8	8	7	14	12	19	19	87
2021	8	8	8	7	14	12	19	76
2022	8	8	8	8	7	14	12	65
2023	8	8	8	8	8	7	14	61
2024	8	8	8	8	8	8	7	55

Tuuloksen päiväkoti

Tuuloksen päiväkodin rakenteellinen paikkaluku on 42. Päiväkoti sijaitsee lähellä kauppakeskus Tuulosta. Päiväkoti on peruskorjattu entisen koulun tiloihin. Päiväkodin asiakkaat tulevat Tuuloksen alueelta.

Hauho

Lapset	0	1	2	3	4	5	6	Yht.
2016	26	28	29	31	29	40	33	216
2017	28	26	28	29	31	29	40	211
2018	29	28	26	28	29	31	29	200
2019	27	29	28	26	28	29	31	198
Ennuste								
2020	27	27	29	28	26	28	29	194
2021	27	27	27	29	28	26	28	192
2022	27	27	27	27	29	28	26	191
2023	27	27	27	27	27	29	28	192
2024	27	27	27	27	27	27	29	191

Alvettulan päiväkot

Alvettulan päiväkodin paikkaluku on tiloista johtuen 14. Toiminnan ylläpitäminen vaatii kuitenkin kolme työntekijää. Päiväkot sijaitsee Alvettulan koulun läheisyydessä ja koostuu kahdesta asunnosta. Toinen asunto on vuokrattu ulkopuoliselta omistajalta. Päiväkot on huonokuntoinen, eikä vastaa nykypäivän vaatimuksia. Päiväkotiin on tehty kesällä 2020 terveystarkastajan vaatimuksesta pintaremonttia. Tila edellyttää pikaisesti peruskorjausta, mikäli päiväkotitoiminta jatkuu. Päiväkodin asiakkaat tulevat Alvettulan alueelta.

Eteläisten päiväkot

Eteläisten päiväkodin rakenteellinen paikkaluku on 84. Päiväkot sijaitsee Eteläisten koulun vieressä. Päiväkotikiinteistö on hyväkuntoinen. Asiakkaat tulevat Eteläisten ja Tuuloksen alueelta.

Hauhon päiväkot

Hauhon päiväkodin rakenteellinen paikkaluku on 42. Päiväkot sijaitsee Hauhon kirkonkylässä yhtenäiskoulun läheisyydessä. Päiväkodin kunto on tyydyttävä. Hauhon päiväkodin esiopetusryhmä toimii yhtenäiskoulun tiloissa. Asiakkaat tulevat Hauhon alueelta.

Renko

Lapset	0	1	2	3	4	5	6	Yht.
2016	18	16	26	23	15	29	23	150
2017	18	18	16	26	23	15	29	145
2018	25	18	18	16	26	23	15	141
2019	12	25	18	18	16	26	23	138
Ennuste								
2020	12	12	25	18	18	16	26	127
2021	12	12	12	25	18	18	16	113
2022	12	12	12	12	25	18	18	109
2023	12	12	12	12	12	25	18	103
2024	12	12	12	12	12	12	36	97

Rengon päiväkoti

Rengon päiväkodin rakenteellinen paikkaluku on 84. Lisäksi päiväkodissa toimii 14 lapsen metsäryhmä. Päiväkoti sijaitsee Rengon koulun läheisyydessä. Rengon päiväkoti on hyvässä kunnossa. Asiakkaat tulevat Rengon alueelta.

Littala

Lapset	0	1	2	3	4	5	6	Yht.
2016	30	47	42	37	48	38	45	287
2017	33	30	47	42	37	48	38	275
2018	29	33	30	47	42	37	48	266
2019	30	29	33	30	47	42	37	248
Ennuste								
2020	30	30	29	33	30	47	42	241
2021	30	30	30	29	33	30	47	229
2022	30	30	30	30	29	33	30	212
2023	30	30	30	30	30	29	33	212
2024	30	30	30	30	30	30	29	209

Littalan päiväkoti

Littalan päiväkodin rakenteellinen paikkaluku on 126. Päiväkoti sijaitsee littalan yhtenäiskoulun läheisyydessä. Päiväkotikiinteistö on hyväkuntoinen. Päiväkodissa on laajennettu aukioloaika. Päiväkodin asiakkaat tulevat littalan alueelta.

Lisäksi pitäjien alueella työskentelee 4 kunnallista perhepäivähoitajaa, joiden rakenteellinen paikkaluku on yhteenlaskettuna 16 sekä yksityisen hoidon tuella toimivia perhepäivähoitajia.

5. Päiväkotien vuokrakulut

Varhaiskasvatus maksaa kaupungin omista päiväkodeista sisäistä vuokraa tilapalveluille.

Vuokra jakaantuu hoitovuokraan, joka sisältää mm. lämmityksen, veden, sähkön ja kiinteistönhuollon sekä pääomavuokraan, jolla katetaan investoinnin korot ja poistot.

Tilavuokrat ovat vuositasolla yhteensä noin 5,2 milj. €.

2020 taso		€/v	€/v	
päiväkoti	osoite	hoito- vuokra	pääoma- vuokra	yhteensä
Lammi	Mommilantie 21	103 512	207 900	311 412
Hauho	Myllypolku 4	26 028	44 628	70 656
Alvettula	Alvettulantie 171	23 292	0	23 292
Eteläinen	Hauhontie 1585	58 692	130 716	189 408
Tuulos	Lakkolantie 26	34 836	87 828	122 664
Vuorentaka	Haansuonpolku1	8 172	21 408	29 580
	Pollentie 35	38 652	43 356	82 008
Kauriala, parakit	Brahenkatu 16	181 512	0	181 512
Liivuori	Liivuorentie 22	174 468	266 460	440 928
Hirsimäki	Hirsimäenkatu 29	72 660	156 324	228 984
Ahvenisto	Pollentie 35	82 704	91 764	174 468
Iittala	Söölääjänkuja 2	85 008	144 936	229 944
Sairio	Aulangontie 66, päärak.	48 912	52 920	101 832
	piharakennus	6 996	7 620	14 616
Solvik	Onkitie 4	79 380	103 236	182 616
	Tarvasmäen eskari	69 972	0	69 972
Ojoinen	Mäyräntie 3	245 820	315 924	561 744
Kaivokatu	Kaivokatu 14	46 824	56 808	103 632
	Birger Jaarlin katu 24	29 388	36 528	65 916
	Saaristenkatu 13-15 B	26 160	30 648	56 808
	Saaristenkatu 13-15 C	22 968	44 016	66 984
Hattelmala	Lehmusrinne 3	78 720	151 860	230 580
Kankaantaka	Karhunlukontie 8, päärak.	62 220	93 348	155 568
	piharakennus	9 432	14 136	23 568
Renko	Rengonraitti 48	78 084	163 080	241 164
	keittiö	34 284	17 880	52 164
Kutala	Kutalantie 3, ylätalo	105 000	152 988	257 988
	Kutalantie 3, alatalo	235 728	0	235 728
Idänpää	Anttilankatu 4	146 040	0	146 040
Siiri	Lumitähdenkatu 2	142 116	0	142 116
	Runskilan eskari	10 548	14 544	25 092
Katuma	Mustikkatie 5, uudisrak	60 780	190 500	251 280
	Kaivohaka 3-5	78 924	76 920	155 844
		2 507 052	2 687 776	5 194 828

6. Johtopäätökset

Syntyvyyden laskusta seuraa väistämättä varhaiskasvatuksen kysynnän väheneminen, jolloin rakenteellisia paikkoja ei tarvita nykyistä määrää. Jotta kysyntä ja tarjonta saadaan tasapainoon, tulee varhaiskasvatuspaikkoja lähitulevaisuudessa vähentää.

Kokonaiskustannusten kannalta ja myös toiminnallisuuden näkökulmasta on järkevää luopua kokonaisista yksiköistä.

Yksi selvityksen ydinkysymyksistä on, miten ja missä on jatkossa tarkoituksenmukaista järjestää vuorohoito. Vuorohoidon sijoittuminen tulee ratkaista nopealla aikataululla, koska nykyinen vuorohoitoyksikkö toimii väistötiloissa Kanta-Voutilassa, ja väistötila on väliaikainen ratkaisu. Koska selvityksen selkeä johtopäätös on, että rakenteellisia paikkoja on jo nyt liikaa, ei uuteen, suureen yksikköön investoiminen ole järkevä vaihtoehto. Sen sijaan vuorohoidolle on etsittävä uutta sijoituspaikkaa olemassa olevista yksiköistä. Uusi, sijainniltaan keskeinen ja tiloiltaan riittävä, sijoituspaikka löytyy Kutalan päiväkodista. Pienten muutostöiden jälkeen toiminta voidaan siirtää Kutalan päiväkotiin ja Ahveniston päiväkodin toiminta Kanta-Voutilan vanhainkodilla lakkauttaa syksyllä 2021. Taloudellisesti ratkaisu on erittäin järkevä, koska arviolta 10M€:n investointi Seminaarin päiväkotiin voidaan jättää tekemättä.

Toinen selvityksen ydinkysymyksistä on, onko tarpeen lakkauttaa joitakin päiväkoteja ja tiivistää palveluverkkoa. Laskelmien perusteella voi todeta, että palveluverkon tiivistäminen ja päiväkotien lakkauttaminen on väistämätöntä.

Läntisellä alueella 0-6 – vuotiaiden lasten määrä on vähentynyt vuodesta 2016 sadalla lapsella ja sen arvioidaan vähenevän vielä noin kuudellakymmenellä lapsella vuoteen 2024 mennessä. Samaan aikaan rakenteellisten paikkojen määrä on hieman kasvanut vuosien 2016–2020 aikana. Läntisellä alueella toimiva Vuorentaan päiväkoti on väistötiloissa Kanta-Voutilan vanhainkodilla, joten siitä kannattaa luopua samaan aikaan Ahveniston päiväkodin kanssa. Vuorentaan päiväkodin lapset eivät tällä hetkellä tule kuin pieneltä osin Vuorentaan alueelta, joten perheille pystytään osoittamaan uudet hoitopaikat läntiseltä alueelta.

Taloudellinen vaikutus syntyy luopumalla kahdesta väistötilasta ja lisäksi palveluverkkoselvityksessä v. 2018 mainittua Vuorentaan päiväkodin investointia ei toteuteta. Esiopetusryhmä jatkaa edelleen Vuorentaan koulun yhteydessä.

Keskustan alueen 0-6 –vuotiaiden lasten määrä on vähentynyt vuodesta 2016 sadalla lapsella ja sen arvioidaan vähenevän enää kahdellakymmenellä lapsella vuoteen 2024 mennessä. Kun arvioidaan keskustan alueen varhaiskasvatuspaikkojen riittävyyttä, on huomion arvoista, että keskustan alueen rakenteellisista paikoista on tällä hetkellä remonttien takia pois käytöstä 98 kpl. Palveluverkkopäätöksessä v. 2018 linjattiin, että Kaurialan päiväkodin sekä Kaivokadun Kotirinteen ja Kotikulman yksiköt lakkautetaan ja vastaava kapasiteetti saadaan Seminaarin päiväkodista. Uuden kapasiteetilaskennan mukaan näistä yksiköistä voidaan luopua asteittain sen jälkeen, kun Ojoisten lastentalon ja Kankaantaan päiväkodin perusparannukset on saatu päätökseen, ja Seminaarin koululta vapautuu tilat esiopetusryhmille. Ensimmäisenä luovutaan Kaurialan päiväkodista, joka toimii väistötiloissa parakissa. Parakin vuokrasopimus päättyy 12/2021. Taloudellinen vaikutus syntyy luopumalla ulkoisesta väistötilasta eli parakista heti vuokrasopimuksen päättyessä sekä siirtämällä Kaivokadun kaksi 1800-luvulta olevaa, huonokuntoista, mutta hyvällä paikalla sijaitsevaa taloa Tilapalveluille kiinteistökehitykseen.

Itäisen alueen 0-6 – vuotiaiden lasten määrä on vähentynyt vuodesta 2016 200 lasta ja sen arvioidaan vähenevän vielä noin 200 lapsella vuoteen 2024 mennessä. Samaan aikaan rakenteellisten paikkojen määrä ei ole merkittävästi vähentynyt vuosien 2016–2020 aikana. Vuorohoidon siirtyminen Kutalan päiväkotiin vähentää itäiseltä alueelta 90 normaaliaukiolon paikkaa, mutta laskelmien perusteella vähennys ei ole riittävä. Mikäli vuorohoidon siirtymisen jälkeen rakenteellisia paikkoja on edelleen liikaa, voidaan Idänpään päiväkotiki lakkauttaa. Perusteina Idänpään päiväkodin lakkauttamiselle on lasten määrän vähenemisen lisäksi merkittävä peruskorjaustarve, sekä läheinen sijainti ja yhtenevät asiakasvirrat Kutalan päiväkodin kanssa. Idänpään päiväkotiki toimii kahdessa rakennuksessa, jolloin lakkauttaminen voidaan toteuttaa porrastaen. Päätöksellä vältetään Idänpään päiväkodin mittava peruskorjaus. Sairion päiväkotiki säilyy palveluverkossa ja perusparannusten toteutus jatkuu vuonna 2021.

Pitäjien alueella 0-6 –vuotiaiden lasten määrä on vähentynyt vuodesta 2016 sadalla lapsella ja sen arvioidaan vähenevän vielä noin sadalla lapsella vuoteen 2024 mennessä. Samaan aikaan rakenteellisten paikkojen määrä on pysynyt ennallaan. Pitäjien osalta volyymit ja osallistumisaste ovat pääsääntöisesti merkittävästi kantakaupunkia alhaisempia. Hauho poikkeaa muista pitäjistä siten, että sen alueella on kolme päiväkotia. Hauhon alueen päiväkodeista Alvettulan päiväkotia on pienin ja tiloiltaan heikoin. Kiinteistöstä tekee haastavan myös se, että kokonaisuus muodostuu kahdesta asunnosta, joista toisen omistaa kaupunki ja toisessa on yksityinen omistaja. Terveystarkastajan vaatima pintamateriaalien peruskorjaus on tehty, mutta kuten terveystarkastaja toteaa, tilat ovat pienet ja ahtaat, ja niiden käyttöön liittyy rajoituksia. Päiväkotitoiminnan jatkuminen edellyttää laajempaa peruskorjausta. Toiminnan ylläpitäminen vaatii paikkamäärän nähden ylimääräisen henkilöstöresurssin.

Esitys on, että Alvettulan päiväkotia lakkautetaan elokuusta 2021 alkaen ja toiminta siirtyy Hauhon kirkonkylälle Hauhon päiväkotiin. Alvettulan päiväkodin tiloista voidaan luopua ja lisäksi vähentää henkilöstöresurssia kolmen henkilötyövuoden verran.

Esiopetusryhmiä on tällä hetkellä Hauhon yhtenäiskoulun, Tuomelan, Ruununmyllyn ja Vuorentaan koulujen tiloissa. Lisäksi Tarvasmäessä toimii esiopetusryhmä ja kaksi alkuopetuksen luokkaa. Tulevaisuudessa esiopetusta on perusteltua sijoittaa nykyistä enemmän alakouluille, koska lasten määrän väheneminen tulee näkymään muutaman vuoden kuluttua myös kouluissa. Lisäksi esiopetuksen ja alkuopetuksen yhteistyötä on tarpeen tiivistää. Seminaarin kampuksen suunnitelmassa on varattu 42 paikkaa esiopetukselle, joten keskustan alueen esiopetusryhmät (Kaivokatu ja entinen Seminaarin esiopetusryhmä) siirtyvät Seminaarin koululle tilojen valmistuttua. Lisäksi Tarvasmäen esiopetuksen siirtyminen Kirkonkulman koulun yhteyteen tulevaisuudessa on todennäköistä. Muiden kohteiden osalta yhteistä suunnittelua perusopetuksen kanssa jatketaan.

Edellä mainittujen toimenpiteiden seurauksena rakenteellisten paikkojen määrä vähenee 377 paikalla. Samalla vähenee myös kasvatusvastuullisen henkilöstön tarve. Varhaiskasvatuksessa henkilöstösuunnittelu on jo käynnissä ja pidemmän aikavälin

suunnitelma tarkentuu selvityksen myötä. Henkilöstötarpeen vähennys toteutetaan jättämällä vapautuvat vakanssit täyttämättä ja siirtämällä työntekijöitä muihin yksiköihin ja henkilöstöpooliin. Henkilöstön siirtymisestä osalta käynnistetään erillinen yhteistoimintamenettely.

Kun arvioidaan päätösten vaikutusta lapsiin, puhutaan toisaalta rakenteellisista ratkaisuista, esimerkiksi tiloista, etäisyyksistä, henkilökunnan riittävydestä tai pihasta. Toisaalta puhutaan lapsen oikeudesta varhaiskasvatukseen ja ratkaisujen vaikutuksista lasten kehitykseen ja hyvinvointiin. Varhaiskasvatuslaki määrittelee, että varhaiskasvatusympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä, kehitys ja muut edellytykset huomioon ottaen. Toimitilojen ja toimintavälineiden on oltava terveellisiä, turvallisia ja asianmukaisia, ja niissä on huomioitava esteettömyys. Kaikki lakkautettavaksi esitettävät yksiköt ovat joko huonokuntoisia ja tiloiltaan puutteellisia tai toimivat jo väistötiloissa. Lähtökohtaisesti muutos voi olla lapselle haastava, mutta kun se valmistellaan huolellisesti ja toteutetaan lasta kuunnellen ja kunnioittaen, voi muutoksella olla myös merkittäviä positiivisia vaikutuksia. Lapsille tärkeitä asioita varhaiskasvatuksessa ovat kuitenkin turvallinen ilmapiiri, mielekäs tekeminen ja kaverit. Varhaiskasvatussuunnitelman mukainen varhaiskasvatus toteutuu myös uudessa ympäristössä.

Suljettavien päiväkotien osalta käytännön järjestelyt tehdään yhteistyössä perheiden kanssa. Jokaisen perheen kanssa käydään vuoropuhelua tulevasta hoitopaikkatoiveesta, joka otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon lasten uusia hoitopaikkoja järjestettäessä. Muutokset pyritään toteuttamaan toimintakausien alussa, jolloin on mahdollista ottaa huomioon perheiden toiveiden huomioon varhaiskasvatuspaikkojen järjestelyissä.

Toimenpiteiden on arvioitu toteutuvan vuosien 2021-2024 aikana. Samalla on syytä korostaa, että selvitys perustuu tämänhetkiseen tietoon ja tilanteeseen. Lapsimäärien ja eri alueiden kehitystä arvioidaan säännöllisesti ja ennustetta sekä tilannekuvaa päivitetään vuosittain talousarviokäsittelyn yhteydessä. Palveluverkkoa voidaan joutua tiivistämään näiden esitysten lisäksi enemmänkin suunnitelmavuosien aikana.

Liite1: Kaupungin täydennysrakentamisen mahdollisuudet kantakaupungin alueella

Kantakaupungin yleiskaavan 2035 mukaiset täydennysrakentamisen alueet kaupungin ruutukaava- ja keskusta-alueella

Ruutukaavakeskustassa merkittävä lähiajan uudisrakentamisen alueet ovat Asemanranta, Keinusaari sekä Hämeensaari mukaan lukien linja-autoaseman alue. Asemanrannalle voi sijoittua tulevaisuudessa noin 800 asukasta, Keinusaareen noin 800 asukasta ja Hämeensaareen noin 2 500 asukasta kerrostaloasuntoihin. Lisäksi keskustassa vanhan korvaava tai tiivistävä uudisrakentaminen on mahdollista torin ympäristössä, missä asukasmäärän lisäys voisi olla lähitulevaisuudessa arviolta 800. Tämä kuitenkin vaatii keskustapysäköinnin ratkaisemista. Muussa tapauksessa asukasluku jäänee torin ympäristössä alle puoleen edellä mainitusta määrästä.

Kaupungin keskustaa on mahdollista täydentää lisärakentamisella mm. ullakkorakentamisella sekä alueiden käyttötarkoituksia muuttaen ja vajaasti rakennettuja alueita hyödyntäen. Yleiskaavan mukainen asumiseen soveltuva osa mm. Niittykadun varrelta (Karnaalinpuiston reunalla) ja yksittäisiä täydennysrakentamisen paikkoja esim. koulu- ja lukiokadun varrella.

Keskustan itälaidalla sijaitseva raakapuun kuormausalue on yleiskaavassa osoitettu keskustatoimintojen alueeksi ja sinne voi sijoittua arviolta noin 1 000 asukasta. Alueen rakentaminen toteutunee 2030-luvulla.

Ruutukaavakeskustan ja Vanajaveden kaakkoispuolella oleva Kantolan alue on näkyvällä paikalla ja on hyvään sijaintiinsa nähden nykyään maankäytöltään väljää sisältäen nykyisin monenlaista toimintaa. Alue tarjoaa merkittävän mahdollisuuden tulevaisuuden täydennysrakentamiselle ja se voi käsittää sekä pien- että kerrostalorakentamista. Kantolan alueen kehittäminen on lähitulevaisuuden kohteita, mutta alueen laajuudesta, maanomistuksesta ja pilaantuneesta maaperästä johtuen sen rakentamisaikataulu on pitkä. Alueen rakentamistiiviys vaikuttaa asukasmäärään ja sen vaihteluväli voi olla 4 000 – 8 000 asukasta.

Kaurialassa, Brahenkadun ja Parolantien pohjoispuolella, oleva nykyinen työpaikka-alue (mm. autoalan keskittymä) voi pitkällä aikajänteellä muuttua pien- ja kerrostaloalueeksi, johon voi sijoittua arviolta noin 1 100 asukasta. Yleiskaavassa ko. alue on merkinnällä A/TY eli asuin- tai elinkeinoelämän alue, jonka käyttötarkoitus ratkaistaan asemakaavoituksen yhteydessä. Asemakaavassa alue on pääasiassa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T). Kaurialassa Seminaarin koulu pohjoispuolella on yli 3 hehtaarin alue, johon on suunniteltu kerrostalorakentamista noin 600 asukkaalle. Alue on yleiskaavassa palveluiden ja hallinnon sekä asumisen aluetta (P/A). Alueelle on laadittu alustava luonnossuunnitelma, mutta asemakaavatyö on siirretty tulevaisuuteen.

Yleiskaavassa on varattu Kankaantaustassa alue kerrostaloasumiseen (AK), joka sijaitsee ns. Kanakoulun pohjoispuolella ja moottoritien vieressä. Alueelle on valmistunut viime vuonna asemakaavan muutos, jossa on osoitettu uutta pääasiassa kerrostaloasumista vajaan 150 asukkaalle. Sen pohjoispuolella olevalle kiinteistölle voi sijoittua suunnilleen saman verran asukkaita. Muu osa yleiskaavan mukaisesta kerrostaloalueesta voi toteutua asumiseen pitkän ajan kuluessa johtuen useista kiinteistön omistajista alueella.

Entisen Ahveniston koulun ympäristön voi nähdä tulevaisuudessa monipuolisena asumisen, palveluiden ja työpaikkojen alueena. Koululle ei ole suunniteltu käyttöä osana kaupungin palveluverkkoa. Yleiskaavassa Ahveniston koulun alue on osoitettu tällä hetkellä palveluiden ja hallinnon alueeksi (P) ja asemakaavassa alue koostuu yleisten rakennusten (Y, YO) ja ryhmäpuutarhan korttelialueista (MR) sekä puisto- tai virkistysalueesta (P, VL). Kyseessä on noin 7 hehtaarin alue, josta vajaan 2 hehtaaria jää virkistysalueeksi. Kyseiselle alueelle voisi sijoittua noin 500 asukasta. Alueen muuttamisesta uuteen käyttöön ei ole päätöksiä eikä suunnitelmia.

Myllymäen kaupunginosa on pääosin täyteen rakennettu ja valtaosa siitä on monipuolisen asumisen aluetta (A). Osa uudisrakentamisesta voi tapahtua tonttien tiivistämisen tai purkamisen kautta. Tiivistämällä uudisrakentamisen määrä jää pieneksi, sillä alue on jo kohtuullisen tiheästi rakennettu. Asumista koskeviksi uudisrakentamisen alueiksi voidaan laskea Myllymäen eteläosassa sijaitsevat oppilaitosten kiinteistöt Korkeakoulunkadun molemmin puolin. Nämä ovat yleiskaavassa osoitettu asumiseen tai palveluille. Molemmissa

tapauksissa asemakaavan muutoksen yhteydessä selvitetään, voidaanko nykyiset rakennukset purkaa vai tuleeeko säilyttää. Tonteille voidaan osoittaa jonkin verran uutta 4-6 -kerroksista kerrostaloasumista (asukkaita 600), mikäli nykyiset rakennukset puretaan. Myllymäen etuna on sen keskeinen sijainti kaupunkirakenteessa, mm. keskustan läheisyys ja hyvät liikenneyhteydet.

Täydennysrakentamisen alueet kaupungin länsipuolella

Vuorentaan koulun kaakkoispuolelle on suunnitelmissa sijoittaa tulevaisuudessa purettavan Vuorentaan entisen vanhainkodin alueelle ja sen lähiympäristöön pientalotontteja, noin 75 tonttia (asukasmäärä noin 220). Ensivaiheessa toteutuu kaupungin omistama 25 tontin ns. Metsäharjun alue, jonka kaava on ehdotusvaiheessa. Yleiskaavassa on varattu alueita pientalojen uudisrakentamiseen Vuorentaan koulun länsi- ja lounaispuolelle, ns. Tertin alueelle. Pientaloille varattua aluetta on noin 140 hehtaaria, jolloin siihen voi sijoittua noin tuhat erillispientalotonttia (tontin koko n. 1000 m²) ja asukasmäärä olisi silloin noin 3 000. Kyseiset alueet eivät ole kokonaan kaupungin omistuksessa eikä niiden suunnittelu asumiselle ole kaupungin lähitulevaisuuden suunnitelmissa. Edellä mainittujen alueiden merkittävämpi toteutus sijoittunee lähemmäs 2030-lukua. Kyseiset alueet toteutuvat vaiheittain jo koko alueen valmistuminen menee seuraavalle vuosikymmenelle.

Ahveniston nykyisen sairaalan alueen tulevaisuudesta ei tällä hetkellä tiedetä, mutta mikäli sairaala siirtyy pois nykyisestä paikasta, on se merkittävä uudisrakentamisen alue. Sairaalamäelle voisi sijoittua asumista, jonka laajuudeksi on arvioitu noin 1 000 uutta asukasta (n. 50 000 kem²). Alueen mahdollinen toteutus menee joka tapauksessa näillä ainakin näkymin 2030-luvulle.

Luolajan ja Vuotilan suunnalla on noin 60 hehtaarin alueet varattu yleiskaavassa pientalorakentamiseen. Kaupungin omistuksessa niistä on vain pieni osa. Se on tulevaisuuden rakentamiskohde, jossa osalla alueista, esim. Pollentien varsi, voisi olla painopiste yhtiömuotoisessa pientalorakentamisessa ja vähän pienemmissä omakotitonteissa. Alueelle voisi sijoittua noin 2 500 asukasta yhtiömuotoiseen rivi- ja pienkerrostaloihin sekä omakotitaloihin.

Miemalaan, Miemalantien molemmin puolin Palvaanlinnan kohdalle, on aloitettu tänä vuonna pientaloalueen suunnittelu noin 12 hehtaarin alueelle. Alueelle sijoittuu omakoti- ja rivitaloja, joissa on noin 400 asukasta.

Kaupungin kantakaupungin yleiskaavan 2035 mukaiset täydennysrakentamisen alueet kaupungin itäpuolella

Sairio, Hätilä ja idänpää, alueet ovat pääosin rakentuneet ja täydennysrakentamista voi tapahtua vielä pienessä mittakaavassa olevassa olevaa rakennetta tai olevia tontteja tiivistämällä. Uutta merkittävää täydennysrakentamista ko. alueille ei ole tulossa tulevaisuudessa.

Kaupungin itäpuolella kantakaupungin yleiskaavan 2035 mukaisia asuntorakentamista koskevia tulevaisuuden täydennys- ja laajennusalueita ovat Ruununmyllyn alueella Papinniityntie ja Etu-Hätiläntien välissä, Etu-Hätiläntien varrella ja Mäskälän kaupunginosassa, jonka ympäristöön on osoitettu useita pientaloalueita. Ensin mainituissa kohteissa täydennys- ja laajennusalueet ovat vain osittain kaupungin omistuksessa. Mäskälässä sijaitsevat alueet ovat suurimmalta osaltaan kaupungin omistuksessa. Mäskälän kaupunginosassa olevat alueet ovat merkittäviä laajennusalueita tulevaisuudessa. Siellä on toistasataa hehtaaria varattu pientaloasumiseen. Alueiden toteutukseen vaikuttaa pientalotonttien kysyntä. Mäskälässä olevat alueet olisivat toteutettavissa ja luovutettavissa, kun asemakaava on laadittu ja alueen kunnallistekniikka on rakennettu. Lisäksi Mäskälän Siirin alueella on tällä hetkellä vapaita omakotitalotontteja yli 40 ja valmiiksi kaavoitettuna noin 150 tontin alue, jossa on lisäksi yhtiömuotoiselle rakentamiselle varattu 5 tonttia. Kokonaisuudessaan puhutaan pitkällä aikavälillä yli 2 000 asukkaan (n. 1 000 m² tontteja) sijoittumisesta kyseisille alueille, mihin vaikuttaa osaltaan rakentamisen tiiviys.

Katumajärven eteläpuolella, Harvialassa, on yleiskaavassa varattu pientaloasumiseen noin 9 hehtaarin alue, joka on osittain kaupungin omistuksessa. Alueen kaavoittaminen ei ole lähivuosina ajankohtaista, sillä sen lähistöllä Vanajanlinnantien itäpuolella on hitaasti rakentunut alue, jossa on vapaita AO-tontteja yli 50. Pieni täydennysrakentamisen alue on Katisten kartanon kohdalla, jossa on valmis asemakaava ja on oletettavissa, että alue

rakentuu vähitellen lähivuosien aikana. alueelle rakentuu pientalojen lisäksi myös kerrostaloja. Alueelle sijoittuu noin 650 asukasta.

Sairion päiväkot

Sairion päiväkot sijoittuu Sairion pientaloalueen (valtakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön, RKY) reunalle ja sen länsipuolella Aulangontien varteen. Sairion päiväkodin pohjoispuolella on laajat Aulangon virkistys- ja luonnossuojelualueet.

Lounaispuolella kerros- ja pientalojen takana, alla 200 metrin päässä, on Vanajavesi. Sairion päiväkot sijoittuu Sairion kaupunginosan takaosaan, jolloin se on sivussa suhteessa muihin asuinalueisiin. Se palvelee parhaiten lähiympäristössä asuvia lapsiperheitä. Sairion alueella on rakentamattomia yhtiömuotoisia asuintontteja päiväkodin lounaispuolella n. 15 kpl. Muilta osin Sairio on rakennettu suurin piirtein valmiiksi. Täydennysrakentamista voi tapahtua vielä pienessä mittakaavassa olevassa olevia tontteja tiivistämällä. Uutta merkittävää täydennysrakentamista Sairion alueelle ei ole tulossa tulevaisuudessa, millä lisättäisiin alueen väestömäärää.

Sairion päiväkodin (valmistunut 1930) voimassa oleva asemakaava on vuodelta 1964. Tontti on käyttötarkoitukseltaan opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YO). Tontin rakennusoikeus on 10 859 k-m², josta on käytetty vain noin 500 k-m².

Sairion päiväkot on inventointikohde ja siihen liittyvät kulttuurihistorialliset arvot on tunnettu pitkään. Se on huomioitu Hämeen liiton selvityksissä Rakennettu Häme – Maakunnallisesti arvokas rakennusperintö (2003) ja Hämeen maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (2019) ja teoksessa kyliä ja kortteleita Hämeenlinnan ja Hattulan rakennuskulttuuriselvitys (2003).

Yleiskaavassa 2035 Sairion päiväkot on osoitettu palveluiden, hallinnon ja asumisen alueelle (P/A). Päiväkot sijoittuu kansallisen kaupunkipuiston alueelle ja on osa valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. Arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön alueella suunnittelun lähtökohdaksi on otettava kulttuurihistoriallisesti merkittävä ympäristö, jonka arvot säilytetään. Asemakaavoitettavilla alueilla suojelu ratkaistaan tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä. Alueella tapahtuva uudis- ja

korjausrakentaminen sekä muut suoritettavat toimenpiteet on sopeutettava rakennetun kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin, taajamakuullisiin, kulttuurihistoriallisiin ja/tai maisemallisiin arvoihin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää rakennusten sijoitteluun, mittakaavaan, mittasuhteisiin ja materiaalivalintoihin. Yleiskaavassa on lisäksi Sairion päiväkodin kohdalla erillismerkintänä suojeltava rakennus tai rakennusryhmä.

Rakennuksissa tehtävät toimenpiteet, korjaus- ja muutostyöt sekä täydennysrakentaminen, tulee olla sellaisia, että alueen rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja/tai maisemakuullisesti arvokas luonne säilyy. Päiväkoti on lisäksi osa kansallista kaupunkipuistoa, jonka hoito- ja käyttösuunnitelman mukaan päiväkodin rakennuksia ja ympäristöä on pidettävä kunnossa.

Nykyinen voimassa oleva kaava mahdollistaa mittavan lisärakentamisen Sairion päiväkodin tontille. Päiväkoti sijoittuu tontille keskeisesti ja tontilla, erityisesti itäpuolella, on suuret korkeuserot. Ympäristön ja Sairion päiväkotirakennuksen arvot huomioiden tontille mahtuu vain pienimuotoista lisärakentamista. Sairion päiväkodin ja sen ympäristön säilyttäminen ratkaistaan asemakaavalla. Sairion päiväkoti liitetään vireillä olevaan Sairion pientaloalueen asemakaavan muutokseen, jonka laatiminen aloitetaan vuonna 2021.

Kutalan ja Idänpään päiväkodit

Kutalan päiväkoti ja Idänpään päiväkoti sijoittuvat Sairion päiväkotia keskeisemmin kantakaupungin rakenteeseen ja ne ovat länsi –itäsuuntaisen väylän läheisyydessä. Niiden saavutettavuus on hyvä kaikilla kulkumuodoilla. Niiden lähiympäristö on pääosin rakennettu. Kaupungin eteläpuolella, Katisten kartanon eteläpuolella, on kaavoitettu alue kerros- ja pientaloasumiseen, mikä on toistaiseksi pääosin toteutumaton. Lisäksi radan tuntumassa on yleiskaavan mukainen keskustapainotteinen kehittämisalue, johon tulevaisuudessa voi sijoittua esim. erilaisia palveluita. Em. yleiskaavan mukaiset Ruununmyllyn ja Mäskälän laajennusalueet sijoittuvat kaupunkirakenteessa niin, että ne voivat tarvittaessa hyödyntää Kutalan ja Idänpään päiväkoteja, jotka sijoittuvat kaupungin keskusta suuntautuvan väylän läheisyyteen. Vanajatien jatkeen toteutuessa Kutalan päiväkoti on entistä keskeisemmällä paikalla.

Idänpään päiväkotito (valmistunut 1989) sijoittuu voimassa olevassa asemakaavassa julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueelle (YL). Tontin rakennusoikeus on 4 938 k-m2, josta on käytetty noin 2 150 k-m2. Päiväkodin osuus käytetystä rakennusoikeudesta on noin 1 100 k-m2. Tontilla on terveysasema (820 k-m2) ja Hämeenlinna – Vanajan seurakunnan kerhohuone (220 k-m2). Yleiskaavassa päiväkotito on osoitettu palveluiden ja hallinnon alueelle (P). Se sijoittuu yleiskaavassa osoitetulle arvokkaalle rakennetun kulttuuriympäristön reuna-alueelle. Tontin rakennuksilla ei ole toistaiseksi arvioitu olevan erityisiä arvoja.

Kutalan päiväkotito sijoittuu voimassa olevassa asemakaavassa (v.1988) yleisten rakennusten korttelialueelle (Y). Tontilla on rakennusoikeutta noin 2 400, josta käyttämätöntä on noin 700 k-m2. Yleiskaavassa 2035 se sijoittuu palveluiden, hallinnon ja asumisen alueelle (P/A). Vuonna 2010 valmistuneeseen päiväkotirakennukseen ja sen lähiympäristöön ei liity erityisiä arvoja.

Äänestysluettelo

108§ Talouden tasapainottamisohjelma: Varhaiskasvatuksen rakenteellisten paikkojen tarve ja palveluverkon suunnittelu

Äänestys 1 § 108

JAA Jussila	45	Aaltonen Satu *, Ahonen Antti, Arvidsson Teija, Arvio Pekka, Filatov Tarja, Jussila Veera, Kallioinen Juha, Kaloinen Vesa, Kankaanmäki Päivi, Kankaanpää Jenna, Kaunisto Timo, Koivusaari Jani, Kuvaja Seppo, Kääriäinen Pekka, Laakso Sirpa, Laatikainen Anne *, Lehtonen Helena, Leinikka Antti, Mikkola Matti, Myllykangas Sari, Mäkinen Vesa, Niemelä Antero, Nurminen Tiia, Nyholm Pentti, Ojamäki Mauri, Ojansuu-Kaunisto Kirsi, Olkinuora Piia, Rahkio Marjatta, Raitaranta Airi, Ranjith Kumar Prabhakaran, Ranne Lulu, Rautio Sari *, Savijoki Kaija-Leena, Sergejeff Andrei, Sieppi Päivi, Soinikoski Mirka, Sorvari Jukka, Suojala Leena, Suoranta Kirsti, Tuomi Juha, Vesala Pasi, Viitanen Timo, Honkasaari Ville, Vainio Jarmo, Turja Teppo
Ei Taavela	6	Einiö Mika, Kylliäinen Kylli, Lehto Juhani, Lehtonen Irmeli, Taavela Irma, Martikainen Mart
Tyhjä	0	

Äänestys 2 § 108

Ei Jussila	28	Arvidsson Teija, Einiö Mika, Jussila Veera, Kankaanmäki Päivi, Kaunisto Timo, Koivusaari Jani, Kylliäinen Kylli, Lehto Juhani, Lehtonen Irmeli, Leinikka Antti, Mikkola Matti, Mäkinen Vesa, Niemelä Antero, Nurminen Tiia, Nyholm Pentti, Ojamäki Mauri, Ojansuu-Kaunisto Kirsi, Rahkio Marjatta, Raitaranta Airi, Ranne Lulu, Sergejeff Andrei, Sieppi Päivi, Soinikoski Mirka, Sorvari Jukka, Suojala Leena, Taavela Irma, Turja Teppo, Martikainen Mart
JAA KH	23	Aaltonen Satu *, Ahonen Antti, Arvio Pekka, Filatov Tarja, Kallioinen Juha, Kaloinen Vesa, Kankaanpää Jenna, Kuvaja Seppo, Kääriäinen Pekka, Laakso Sirpa, Laatikainen Anne *, Lehtonen Helena, Myllykangas Sari, Olkinuora Piia, Ranjith Kumar Prabhakaran, Rautio Sari *, Savijoki Kaija-Leena, Suoranta Kirsti, Tuomi Juha, Vesala Pasi, Viitanen Timo, Honkasaari Ville, Vainio Jarmo
Tyhjä	0	